

Velja po pošti:

za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . 2.—
za šestmesečno . . . 29.—
za ostalo inozemstvo . . . 35.—

V Ljubljani na dom:

za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . 2.—
v upravljeni mesečno . . . 1.—80

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . K 7.—
za šestmesečno . . . 9.—
za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENEK

Inserati:

Enostolpna petlirvsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)

za enkrat . . . po 3) v
za dva- in večkrat . . . 25.,
pri večjih naročilih primaren
popust po dogovoru.

Poslano:

Enostolpna petlirvsta po 60 vin.

Izhaja vsak dan, izvenemaj ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.

Redna letna priloga vozi red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
pošto uradnice avstrijske št. 24.797, ogrske 28.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Poljsko vprašanje.

Poljsko vprašanje tvori predmet splošnega razpravljanja časopisja. Proglašenje poljskega kraljstva potom monarhov centralnih držav, protest Rusije in drugih entitativnih držav, stališče ruskih Poljakov, debata v pruski zbornici, zborovanje Poljakov izven centralnih držav, vse to zanima široko javnost in Poljake same v največji meri.

Kakor poroča poljsko časopisje, so vršijo po Rusko-Poljski v obeh okupacijah številna zborovanja, v katerih se stavijo zahteve po poljski vladi in poljskem državnem zboru, ki naj odločata o svobodni neodvisni Poljski. Pred vsem pa se zahteva, da ima le poljska narodna vlada pravico vpoklicati poljsko armado. Vse poljske stranke, tudi centralni odbor poljske soc. demokrat. stranke se je izrazil v tem smislu. Zanimiva je tudi vest soc. dem. glasila »Napród« o dveh delegatih Lige poljske državne samostojnosti, ki sta se v imenu te lige udeležila deputacije v Berlinu in na Dunaju o priliki proglašenje samostojnega poljskega kraljstva. To sta bivši poslanec ruske dume inž. Lempicki in podpredsednik varšavskega mestnega sveta Chmielowski. Liga poljske državne samostojnosti, koji je predsedoval Lempicki, je dala sedaj svojima delegatoma nezaupnico. Chmielowski in Lempicki sta izvajala posledice in sta odložila mandate tudi pri drugih poljskih narodnih zastopih.

Pred vsem pa opozarjamo na dejstvo, da prihajajo sedaj iz Poljske od različnih korespondenc in časopisov najrazličnejše vesti, ki so vržene v svet z gotovo tendenco. Žal, da ima tako kakor v Avstriji tako tudi na Poljskem vodilno besedo židovsko časopisje. In to časopisje bo gotovo informiralo javnost v židovskem smislu, ki je pa popolnoma nasproten poljskemu. Kakor hitro je bila proglašena samostojnost Poljske, že so dvignili židje glave in stavili razne zahteve po svojih narodnih pravicah. In židji imajo še posebno na Poljskem v rokah moč, oni imajo kapital. Treba je vpoštevati, da se je pričel pred vojsko od poljske strani močno organiziran bojkot proti judom. In radi tega z bejaznijo v srcu zrejo sedaj židji na samostojno Poljsko. — Mednarodna judovska zveza pa postaja nervozna ob misli, da se bo osnovala v Evropi nova eminentno katoliška poljska država, ki bo strah svobodnimislnim ložam in bo dala papežu večjo moč. Treba je tudi pomisliti, da

je bilo poljsko ljudstvo tako izmzgano od židov, da se hoče predvsem tega jarma otresti.

Prava resnična Poljska pa ni zastopana po Galiciji, ampak po Poznani in Ruski Poljski. Tu stoji tudi poljski kmet gospodarsko izredno dobro, nasproti gališkemu kmetu, katerega tare revščina. Ravnotako ne stojita Rusko-Poljska in Poznanska tako pod vplivom poljskega plemstva kakor Galicija, posebno vzhodna, in se bolj oklepata demokratičnega mišljenja. Zanimivo je tudi dejstvo, da tvori izvor nesporazumljenja med Poljaki in Ukrajinci posebno v vzhodni Galiciji ravno nedemokratično stališče poljskega plemstva. Reprezentant Poljakov je plemič, reprezentant Ukrajincev pa kmet. Značilno je tudi za razmere, da volijo v vzhodni Galiciji večkrat poljski kmetje z Ukrajinci proti Poljakom. Rešitev poljskega in ukrajinskega vprašanja se bo dosegla pred vsem potem izenačbe socialnih in razrednih nasprotij. V tem smislu bosta dajala smer Poljakom Poznanska in bivša Rusko-Poljska.

Mogoče, da je prišla vsa ta velika izprememba za Poljake nekoliko pre zgodaj in jih ni našla še pripravljene. Poleg židovske asimilacije med poljskim narodom, imajo Poljaki tudi to napako, da so preveliki fantasti, nekaki mistični idealisti in vse premalo realisti. Vsak Poljak je literat in umetnik, če ne že po poklicu pa vsaj po čustvovanju. Socialno, gospodarsko, organizatorično delo pa se je preveč zanemarjalo. Čisto drugače kakor pri nas, kjer smo izšli iz dr. Krekove šole krščanskega socializma. Nasprotno pa smo mi grešili, da smo se vse premalo brigali za lepo umetnost. — Na socialnem polju bodo morali Poljaki zasnovati predvsem zgradbo nove Poljske, ki mora temeljiti predvsem v gospodarski samoosvojitvi poljskih širših mas in v demokratizmu.

Preko samostojne Poljske, kateri sta položila temeljni kamen monarha centralnih velesil, ne bode mogel iti več nobeden. Upamo, da bodo trezni in razsodni ljudje na Poljskem poljsko vprašanje razumeli in sami naprej zidali na položenem temelju zgradbo nove, prave, velike Poljske.

Vprašanje zasedanja državnega zbora.

Iz parlamentarnih krogov poroča »Parlamentarna korespondenca«: Po zboritveni seji bo krona pred obema zbornicama prisegla na ustavo. V prvi seji novega za-

sedanja, kjer se bo zbornica tudi konstituirala, se izvoli in vpostavi uradi, bo namenjena žalni izjavi po umrlem vladarju Francu Jožefu I. in izrazu lojalitete zastopnikov ljudstva nasproti cesarju in dinastiji. Prihodnja seja novega zasedanja, o kateri bo obveščen predsednik pismeno, se bo še le pečala s parlamentarnimi deli in se bo vršila najbrže koncem februarja ali v začetku marca. Med tem časom se bodo vršila pogajanja med ministrskim predsednikom n strankami državne zbornice. Prvo meritorno zasedanje zbornice bi bilo vsled vojnih razmer le kratko, ravnotako se bo moral državni zbor tudi v bodočih sejah omejevali le na rešitev najvažnejših vprašanj.

Dunaj, 28. novembra. (Kor. ur.) Parlamentarna korespondenca poroča, da je notranje ministrstvo vodstvu bolnišnice v parlamentu naročilo, da se bolnišnica opusti.

Dunaj, 28. novembra. Parlamentarna korespondenca poroča: Že ob pričetku novega zasedanja se bodo dijete plačevale po novih določilih, ki se zdaj izdelujejo.

Dunaj, 28. novembra. Govori se, da bo državni zbor moral rešiti sledeči vzpored: Izjava vlade, ki ji sledi najbrže razprava. Poročilo o odredbah, izdanih s § 14. in njih odobritev. Volitev delegacij. Razprava o aprovizacijskih zadevah, ki se odkažejo posebnemu odseku. Ureditev poljskega vprašanja in parlamentarna rešitev davčnih predlog in pogodb z Ogrsko. Pred zasedanjem bo ministrski predsednik dogovorno z voditelji strank izdelal poslovník, ki bo veljal, dokler zbornica sama ne sklene poslovníka.

+ Cesar Francišek Jožef I.

Cesar Franc Jožef na mrtvaškem odru.

Cesar na mrtvaškem odru. Ljudje se smejo poslavljati od njega in moliti zanj, ki je umrl kot veren, pobožen katoličan. Tri dni do jutri ob 12. uri popoldne ga smejo ljudje kropiti. Leži v dvorni cerkvi. Cerkvena predvorana je do polovice višine zagrnjena v črno. Težak vonj cvetic le omamlja, ko vstopiš. Na tleh predvorane leže nad vse lepi venci s krasnimi trakovi; napis izražajo hvaloznost in ljubezen cesarju, katerega svet nikdar ne bo pozabil. Cerkve je tudi v globoki žalosti. Stene so pregrnjene s črno, večji in manjši cesarski grbi jih krasi. Neštevilno sveč razsvetljuje cerkev. Pred glavnim oltarjem počiva krsta na visokem odru, črn je, okrašen z zlatom.

Nobena cvetlica ne krasi krste; le zlati križ vidiš sredi nje. Pod krsto na prvi stopnici ležita dve baržunasti blazini z avstrijsko cesarsko krono in z ogrsko kraljevsko krono, na baržunasti blazini za krsto nadvojvodski klobuk, na srednji stopnici pred krsto leži sablja, zavita v okraske reda zlatega runa, maršalska palica in generalski klobuk. Na baržunastih blazinah pri glavi krste leže veliki križi avstrijskih redov in red sv. Stefana.

Venci leže pod odrom, ki ga obdajajo visoki svetilniki. Te vence so poklonili cesarjevi najožji sorodniki. Venci so spleteni večinoma iz šmarnic, lilij, kizantem in rož. Na trakovih so imena Valerija in Franc, Leopold in Gizela, Jurij in Konrad, otroci nadvojvoda Franca Salvatorja, nadvojvoda Leopolda Salvatorja in grofa Seefrieda so tudi poklonili vence.

Včeraj zgodaj zjutraj je že nastopila osebna garda častno stražo pri mrtvaškem odru. Predno so dopustili občinstvu vhod, je dvorna duhovščina blagoslovila rajnika. Prve stotine prihajajo, korakajo mimo odra, tiho pozdravljajo cesarja: zadnjič. Cel dan molijo pri rajniku komorniki, duhovniki in komorni slugi. Prihajajo tajni svetniki, palačne in dame reda zvezde in križa, ki molijo za dušo rajnega cesarja.

Cerkev so ob 6. uri zvečer zaprli; danes ob 8. uri zjutraj so jo zopet odprli.

Cesar Karel molil pri rajnem cesarju Francu Jožefu I.

Danes popoldne je prišel cesar Karol v dvorno farno cerkev; pokleknil je in en četrt ure tiho molil.

Narod se poslavlja od rajnega cesarja.

Dunaj, 28. nov. Popoldne so prihajale velikanske množice, večinoma ženske, na Jožefov trg, tam se nahaja edini prihod na švicarski dvor. Pred tesnimi vrati dvorne farne cerkve je stalo na tisoče ljudi, a le malo jih je prišlo v cerkev. Do 1/2. ure popoldne je korakalo 15.000 ljudi mimo rajnega cesarja, a še vedno je čakala velikanska množica, do 60.000 ljudi je bilo. Pozno popoldne so poset pospešili.

Ogrski kardinal knez

primas Csernoch se je podal 28. t. m. na Dunaj. Knez primas bo pontificiral v soboto pri sv. Stefanu na Dunaju veliki rekviem.

Tuji knezi pri cesarjevem pogrebu.

Z Dunaja poročajo, da se bodo, kolikor je dosedaj znano, udeležile ce-

LISTEK.

Cesarju na poslednji poti.

»Kaj plakate?»

— Očeta pokopavamo. —

»Visoka leta!

Pač morala so vzeti vam očeta.

— O, leta bila so visoka, ljubezen pa še bolj globoka. —

»Naposled vsako se srce utruji, iz morja src ljubečih in trpečih želi v pristan v pokojni grudi.«

— Kako se veselil je z nami desetkrat sedem let, kako se žalostil je z nami! —

»Vse vem. Karkoli je prišlo čez Dvor, enako je čez vaš stopilo prag; nosili vsi ste združenih moči trpljenja križ in krono zmag.«

— Poslej bo krono nosil sam, ostal je nam le križ.

In kdor to vidiš in spoznaš,

kakaj da z nami ne trpiš? —

»Le križ? O, ne! Zašel je lep večer. —

Par bridkih ur, par bojnih ur

in tožni dvorni trubadur

zapoje spev minulih ran.

In vstane lep vam dan.«

Lep dan?! Naj Bog ga nam nakloni!

Ko pojde dan po domovini.

očetov grob ne bo v temini;

nanj bodo srečni milijoni

hodili z večnimi spomini:

Franc Jožef Prvi: Slava! — —

Solnce, mesec in zvezde v decembru 1916.

(Srednjeevropski čas.)

Solnce se bliža svoji največji južni oddaljenosti od nebesnega ekvatorja (23 stopinj 27 minut) in jo doseže 22. dec. ob 4. uri 58 minut zjutraj. Takrat dokonča 270 stopinj ali 3/4 svoje poti po ekliptiki od spomladne točke. Tisti del ekliptike, ki leži med 270. in 300. stopinjo od spomladne točke, se imenuje znamenje kozla. Zato pravimo, da stopi solnce letos 22. decembra v znamenje kozla, in to je začetek astronomične zime. Sredi Kranjske (46 stopinj sev. šir.) stoji tedaj solnce opoldne samo 20 stopinj 33 min. nad obzorjem; v začetku poletja doseže to višino že pred pol. 7. uro zjutraj. 22. dec. se pa začne solnce vzdigovati, najprej neznan, pa vsak dan hitreje; na koncu decembra za 10 krogovih sek. na uro, na koncu januarja za 40 sek., sredi marca že skoro za 1 minuto. Zato tudi sprva dan raste počasi, potem pa vedno hitreje. V Ljubljani vzhaja solnce 1. dec. ob 7. uri 23 min. in zahaja ob 4. uri 19 min.; 22. dec.

vzhaja ob 7. uri 41 min. in zahaja ob 4. uri 20 minut; 31. decembra vzhaja ob 7. uri 44 minut in zahaja ob 4. uri 26 minut. V času okoli 22. decembra je dan v najjužnejših krajih na Kranjskem za 7 minut daljši kakor v najsevernejših. Prvo polovico meseca se nahaja solnce v ozvezdju Škorpionja, drugo polovico v ozvezdju Strelca. Zadnji teden v mesecu gre čez Rimeko cesto. Tisti dan, ko se začne pri nas astronomična zima, se začne v zmernejem pasu južne zemeljske polovice poletje. Tam imajo torej o Božiču najdaljše in najgorkejša dneve.

Me s e c doraste do ščepa 9. dec., premadi se pa ravno na sveto noč. Na Južnem ledenem morju, kjer ta čas solnce nič ne zaide, ampak svetli ponoči in podnevi, imajo ob tem mlaju neznan delni solčni mrk. — Če še ne poznaš ozvezdij v živalskem krogu in planetov, ti jih mesec pokaže najzanesljiveje. Njegova pot v letošnjem decembru gre 1. in 2. skozi ozvezdje Vodnarja, 3. in 4. skozi Ribe, 5. in 6. skozi Ovna, 7. 8. in 9. skozi Bika, 10. in 11. skozi Dvojčka, 12. 13. in tudi še zvečer 14. skozi Raka, 14. zjutraj, 15. 16. in do večera 17. skozi Leva, 17., 18., 19. in do poldne 21. skozi ozvezdje Device, 21. in do poldne 22. skozi Tehtnico, 22., 23. in 24. dopoldne skozi Škorpionja, 24., 25. in 26. dopoldne je v Strelcu, 26., 27. in 28. dopoldne v Kozlu, 28., 29. in do mraka 30. zopet v Vodnarju,

30. in 31. v Ribah. Mimo Jupitra gre 5. decembra zvečer, Saturna dohiti 13. dec. po polnoči, Veneri se pa približa 22. dec. zvečer, ko je ta za nas pod obzorjem.

V e n e r a (Danica) prestopi v začetku mesca iz ozvezdja Device v ozvezdje Tehtnice in v drugi polovici mesca iz te v ozvezdje Škorpionja; 28. gre mimo največje zvezde v Škorpionju mimo rdečega Antaresa, 6 stopinj nad njim. Od zemlje se oddaljuje; 23. junija je bila 0'29krat tako daleč od zemlje kakor ta od solca, na koncu decembra je pa že 1'42krat tako daleč. Če jo gledamo proti koncu mesca in si mislimo naše oko in njo zvezdano z ravno črto, se giblje Venera na levo od te črte, tako da tvori smer njenega gibanja s to črto približno kot 130 stopinj; zemlja pa se suče na desno od one črte, tako da tvori smer njenega gibanja z ono črto približno kot 60 stopinj. Smeri, v katerih se gibljeta zemlja in Venera, se torej sečeta v ostrem kotu, ki se vedno manjša, dokler ne postaneta obe smeri vspremeni, kar bo šele 26. aprila prihodnjega leta. — Vzhaja Venera dne 1. decembra ob četrti na 5 zjutraj in 31. decembra ob pol 6. uri zjutraj. Na koncu meseca se vidijo razsvetljene približno tri četrtine njene ploskve.

M e r k u r je bil 24. novembra ravno za solncem, se giblje ves december na levo od solca in doseže 3. januarja svojo največjo razdaljo od njega. Vendar se ob tej

sarjevega pogreba naslednje knežje osebnosti:

Bavarski kralj Ludvik III. in kraljica Marija Terezija; bavarska vojvodinja Marija Jožefa, vdova po vojvodi dr. Karlu Teodorju; saški kralj Friderik Avgust in prestolonaslednik Ivan Jurij; bolgarski kralj Ferdinand, prestolonaslednik Boris in princ Ciril; badenski veliki vojvoda Friderik II.; veliki vojvoda Friderik Franc IV. meklenburško-schwerinski; brunšviški vojvoda Ernst Avgust; vojvoda Karol Edvard Sachsen-Koburg-Gotha, knez Adolf Schaumburg-Lippe; vojvoda Robert in vojvodinja Marija Immaculata virtemberska; knez Viljem in kneginja Adelgunda Hohenzollern - Sigmaringen; vojvoda Bernard saško-meininski; vojvoda Ernst II. saško-altenburški; Rrntst Günther, vojvoda schleswig-holsteinski in vojvodinja Doroteja; knez Friderik waldeški in pyrmontski; knez in kneginja Thurn in Taxis in dedni princ Franc Jožef; dalje turški prestolonaslednik Vahid Eddin effendi; princ don Alfonso de Bourbon avstrijsko-esteški; španski infant in infantinja donna Maria de los Nieves; švedski prestolonasled. Gustav Adolf. Vojvoda Ernst Avgust Kumberlandski je bolan in ne more na pogreb.

Cesar Viljem na Dunaju.

Cesar Viljem se je pripeljal včeraj z malim spremstvom na Dunaj, da se poslovi od rajnega svojega zvestega prijatelja in zaveznika. Pripeljal se je ob 11. uri dopoldne na severni kolodvor. Sprejel ga je cesar Karel osebno. Cesarja sta se dvakrat poljubila in najpriskrnejše stiskala roki. Cesar Karel se je živahno razgovarjal tudi z došlimi nemškimi politiki. Cesarja sta se živahno razgovarjala, nato sta si predstavljala svoje dvorjane.

Po sprejemu sta se peljala oba vladarja z avtomobilom na Dvor. Dunajčani so oba cesarja navdušeno pozdravljali. Na Dvoru je obiskal cesar Viljem cesarico Cito. Oba cesarja sta se podala na to v dvorno župno cerkev, kjer je pri krsti cesarja Franca Jožefa I. cesar Viljem molil in položil krasen venec belih orhidej z belim trakom z napisom »W. V.«

Viljem je nato zaitrkoval pri cesarju Karlu in cesarici Citi. Ob 3. popoldne se je Viljem odpeljal iz Dvora na posete. Obiskal je princeso Gizelo in princa Leopolda Bavarskega, nadvojvodinjo Marijo Valerijo in nadvojvoda Franca Salvatorja, cesarjevo mater nadvojvodinjo Marijo Jožefo, mater cesarice vojvodinjo Marijo Antonietto Parmsko in nadvojvodinjo Izabelo. Nato se je peljal v nemško veleposlaniško palačo, kjer je še enkrat izrazil svoje sožalje vdovi ranega veleposlanika pl. Tschirschky in v palačo kneza Maksa Egon Fürstenberga. Od tam se je vrnil na Dvor.

Popoldne sta se oba cesarja dolgo razgovarjala. Ob 1/8. zvečer je bil dine v najozjem krogu, pri katerem je bil tudi bolgarski car. Po dnevju sta se oba cesarja zopet dolgo časa sama razgovarjala.

Ob 9. uri 30 minut zvečer je cesar Viljem zopet zapustil Dunaj; cesar Karel ga je spremljal na kolodvor, kjer sta se vladarja najpriskrnejše poslovila.

Cesar Viljem se radi prehlajenja ne bo udeležil pogreba cesarja Franca Jožefa I.

Dunaj, 28. novembra. (Kor. ur.) Iz vojne tiskovnega stana se javlja: Najhvaležnejše bo vse prebivalstvo monarhije, posebno pa armada pozdravila, ker je Njegovo Veličanstvo nemški cesar pohitel danes na Dunaj, četudi še ni popolnoma premagal prehlajenja, ko se je pri mrtvaškem

odru Njegovega c. in kr. Apostolskega Veličanstva cesarja in kralja Franca Jožefa I. poslovil od njega. Popolnoma tiho je prišel cesar danes dopoldne na Dunaj, odklonil je vsak sprejem, zvečer je zopet odpotoval. V kratkih urah svojega bivanja na Dunaju se je poklonil predvsem rajnemu svojemu zavezniku in prijatelju; na svet zdravnikov se ne bo mogel udeležiti velikih pogrebnih slavnosti. Prijateljska njegova čustva in kot vrhovni vojni gospod zveznih nemških sil je pa kljub vsemu osebno zadnjič pozdravil prevzvišenega rajnika in položil k njegovim nogam venec. Srčna želja nemškega cesarja je tudi bila, da se v teh dneh žalosti in bolesti zaupno razgovori z mladim avstrijskim cesarjem in cesarico.

Berlin, 28. novembra. (Kor. ur.) Wolff javlja: Njegovo Veličanstvo cesar je prišel danes dopoldne na Dunaj, zvečer je zopet odpotoval. Cesar je molil pri vladarjevem mrtvaškem odru. Z ozirom na resen čas je cesar izrečno prosil, naj se opusti vsaki sprejem. Dan je bil izključno posvečen spominu na mrtvega cesarja in zaupnim razgovorom z mladim cesarjem in cesarico, ker je nujno želel, da se v teh težkih dneh razgovori z njima.

Bolgarski car na Dunaju.

Bolgarski car s carjevičem je prišel 26. t. m. na Dunaj, kamor je prišel k pogrebu rajnega cesarja. Car se je takoj, ko je prišel na Dunaj, podal v Schönbrunn, ker je pri mrtvaškem odru cesarja Franca Jožefa I. dolgo molil. Car je obiskal nato cesarja in cesarico. Venec, ki ga je poklonil car Ferdinand, je spleten iz cvetic, ki jih je car Ferdinand sam natrgal v svojih dvornih vrtih v Sofiji in v Vranji; izbral je najredkejšo cvetlico. Na carjevo povelje sta položila venec generalni pobočnik Markov in krilni pobočnik Stojanov.

Cesarica Cita obiskala bolgarskega kralja.

Dunaj, 28. novembra. (Kor. ur.) Cesarica Cita je obiskala včeraj bolgarskega kralja Ferdinanda v palači Koburzanov.

Odredbe dunajske policije glede na pogreb cesarja Franca Jožefa I.

Dunajska policija je prepovedala med pogrebom uporabo streh in balkonov na cestah, po katerih bo šel pogreb. Za rešilno službo so ustanovili 15 rešilnih postaj, ki so jih zvezali s telefonom. Policija je naročila društvu hišnih posestnikov, da morajo hišni gospodarji postaviti pri hišnih vhodih straže in zabraniti vsem tujim osebam vstop v hiše.

Žalobna seja ogrske magnatske zbornice.

Ogrska magnatska zbornica je imela 27. t. m. žalobno sejo. Predsednik Josika je govoril posmrtnico, kardinal škof primas je slavil vladanje rajnega kralja in prisegal zvestobo, vdanost in ljubezen njegovemu nasledniku Karlu IV. Zbornica je na to odobrila predloge glede na izraz narodnega žalovanja, udeležbo pri pogrebu in o pozdravu kralju Karlu.

Sramotno pisanje sovražnega časopisja ob smrti cesarja Franca Jožefa I.

Amsterdam. (K. u.) Bivši ministrski predsednik dr. Kuyper izvaja v »Standardu«: Stališče, ki ga zavzemajo velesile sporazuma povodom cesarjeve smrti te mora užalostiti. V navadnem življenju že smrt povzroči, da se trenutno pozabi needinost. Tu gre za staro, visoko čislano člana evropskih knežjih rodbin. Cesar je umrl v visoki starosti; za seboj je imel heroično tragično preteklost. Če zasluži kdo, da ga

spoštujemo, kadar umrje, je to zaslužil cesar in kralj Franc Jožef. Kljub temu smo doživeli žalosten prizor, da nastopajo tiste velesile, ki se vojskujejo z Avstrijo, kakor da so izgubile zadnji ostanek prejšnjega spoštovanja.

Novi cesar.

Nadvojvoda cesarjevič Frano Jožef Oton vitez zlatega runa.

Dunaj, 29. novembra. (Kor. urad.) »Wiener Zeitung«. Njegovo cesarsko in kraljevsko apostolsko Veličanstvo je z Najvišjim lastnoročnim pismom s 24. t. m. imenoval nadvojvoda cesarjeviča Franca Jožefa Otona vitezom zlatega runa.

Kabinetni ravnatelj novega cesarja.

Dunaj, 29. novembra. (K. ur.) Njegovo Veličanstvo cesar je izdal sledeče Najvišje lastnoročno pismo:

Ljubi baron pl. Schiessl!

Imenujem Vas za svojega kabinetnega ravnatelja.

Dunaj, 25. novembra 1916.

Karel.

Cesar Karel

sprejme, kakor se govori, 29. t. m. ministre, ki so odstopili, ko je bilo imenovano Koerberjevo ministrstvo.

Kronanje v Budimpešti.

Z Dunaja: Pri kronanju v Budimpešti bo, kakor se govori, navzoč tudi mali cesarjevič. Kronanje se bo omejilo le na budimpeštanski Dvor. Izprevedi v Budimpešti bodo izostali. Kronanje bo v cerkvi sv. Martina, prisega in udarec z mečem pa na trgu sv. Trojice.

Iz Budimpešte se pa javlja: Slavnosti ob kronanju leta 1867. so se izvedle deloma v Budi in deloma v Pešti. Zdaj namestavajo izvesti kronanje, prisego in udarec z mečem na vse štiri strani sveta v budimski trdnjavi, oziroma na trgu sv. Trojice. Slovesnega izpreveda na konju se bodo udeležili le zastavonoši. Finančni minister Teleszky, ki bo delil cekine in srebrni denar med ljudstvo, bo hodil peš. Grof Tisza bo vladarju predlagal, kako naj se izvede kronanje; a to bo storil šele v avdienci po pogrebu cesarja Franca Jožefa I. Inavguralno diplomu bo izročilo skupno odposlanstvo poslaniške in magnatske zbornice v budimskem kraljevskem Gradu Karlu IV., ki bo nato po ministrskem predsedniku sporočil državnemu zboru, da sprejme besedilo diplome. Člani državnega zbora bodo prišli h kralju v budimski Dvor v narodni gali. Izključeno ni, da bi ne bil pri sprejemu navzoč cesarjevič Oton. Dar ob kronanju bo tudi cesarju in cesarici izročilo posebno odposlanstvo beh zbrnic državnega zbora.

Ogrska krona.

Varuh ogrske krone, grof Bela Szechenyi, je podal v zbornici naslednje poročilo: Štefanova krona in drugi kraljevi znaki so bili shranjeni v budimskem kraljevem gradu v nalašč za to svrhu zgrajeni oklopni sobi. Po sobi neprestano koraka podčastnik kraljeve straže. Krona je zaklenjena v starinski železni skrinji, ki se zaklepa s tremi ključi. En ključ ima ministrski predsednik, po enega pa oba varuha krone. Skrinjo je mogoče odpreti le z vsemi tremi ključi. Zelo stara je že, ključavnice so zarjavele. Ko smo hoteli zadnjič vzeti krono iz nje, so se ključji zlomili. Treba je bilo popraviti dno. Predlagal bom, da se da napraviti nova moderna jeklena omara. Gola legenda je, da bi moral varuh vsak dan pogledati krono; bil sem že več

let kronski varih, krone pa še vedno nisem bil videl. Ko sem bil določen za kronskega varuha, so mi pokazali skrinjo, krone pa ne. Krono sem videl šele kasneje. Glavne skušnje za kronanje, mislim, ne bo.

Seja ljubljanskega občinskega sveta

Ljubljana, 28. nov. 1916.

Sejo vodi župan dr. Ivan Tavčar, ki imenuje overovateljska zapisnika občinskega svetnika Jegliča in Kavčiča. Župan odredi, da podpišejo vsi občinski svetniki zapisnik zadnje žalobne seje.

Slovesna sv. maša zadušnica za cesarja Franca Jožefa I.

bo v ponedeljek ob 10. uri dopoldne v stolnici; vabi na njo vse občinske svetnike.

Ljubljanski občinski svet pri slovesnem pogrebu cesarja Franca Jožefa I.

Župan: V četrtek bo slovesen pogreb cesarja Franca Jožefa I. Vlada želi, da se pogreba udeleže tudi samoupravne občine. V sredo zvečer ob 11. uri 8 minut se bodo deputacije peljale s posebnim vlakom k pogrebu na Dunaj; vlak bo šel iz Trsta; vračal se bo poseben vlak v četrtek zvečer z Dunaja. Župan naznani, da bo zastopal klub narodno-napredne stranke v deputaciji podžupan dr. Triller, ki bo tudi deputaciji vodil, klub S. L. S. bo zastopal obč. svetnik Kregar, nemško stranko pa Pammer.

Proslava domačega pešpolka.

Župan: Današnji listi poročajo, da je podelil Njegovo Veličanstvo cesar Karel posebno čast naši domovini; pridelil je svojega prvorojenca našemu hrabremu domačemu pešpolku št. 17. (Dobro-klici.) Stvar zadene silno tudi nas, ker odpade žar tudi na nas.

Borčević prvi poročal županu, da je postal naš domači polk »Cesarjevičev« polk.

Še predno sem proslavitev 17. pešpolka čital, mi je došla sledeča brzojavka generalnega polkovnika Borčevića:

Najpriskrnejše čestitam mestu Ljubljani na visokem odlikovanju, ki ga je blagovolil podeliti Njegovo Veličanstvo domačemu slavnemu polku, ker mu je imenoval imejteljem Njegovo c. in kr. Visokost najprezvišenejšega cesarjeviča. — Generalni polkovnik Borčević.

Srebrna rožova domačima pešpolkoma.

Cesar je odlikoval naš hišni polk številka 17. Predlagam, da mi ustanovimo našemu domačemu pešpolku srebrni rog. (Pritrjevanje.) Izključil bi pa tudi ne domačega domobranskega polka št. 27, ki mu tudi poklonimo v znak hvaležnosti srebrni rog (Pritrjevanje), za kar bodo seveda še potrebni nadaljnji koraki. Predlagam, naj se pošlje sledeča brzojavka:

Vojaška pisarna Njegovega Veličanstva cesarja in kralja — Dunaj. Zbrani občinski svet deželnega glavnega mesta Ljubljane je čin milosti, s katerim je blagovolil Njegovo Veličanstvo cesar Svoj pešpolk št. 17. Najvišje odlikovati, z visoko zadovoljnim ponosom in z najudanejšo hvaležnostjo vzel na znanje. To našo globoko čutečo zahvalo prosimo predložiti Njegovemu Veličanstvu. Da moremo cesarskemu odlikovanju, ki z domačim polkom časti tudi naše deželno glavno mesto, nekoliko zadostiti, je zbrani občinski svet soglasno in navdušeno sklenil, da ustanovi pešpolku št. 17 »Cesarjevič« srebrni rog. Prosimo, naj se tudi o tem obvesti Njegovo Veličanstvo in istočasno tudi prosimo, naj bi Njegovo Veličanstvo to ustanovo najmilostnejše blagovolil odobriti. — Župan dr. Ivan Tavčar.

Čestitke maršalu Frideriku.

Iz današnjih vesti nadalje posnemamo, da je bil odlikovan nadvojvoda maršal Friderik. Ker je naše mesto z nadvojvodom tesno zvezano, predlagam, da se odpošlje sledeča brzojavka:

Njegovi c. kr. Visokosti maršalu nadvojvodu Frideriku. Najvišje vojaško odlikovanje, ki jo je Njegovo Veličanstvo podelil Vaši cesarski Visokosti, napolnjuje deželno glavno mesto Ljubljano s srečo in z najvišjim zadovoljstvom. V teh dneh se spominjamo z udano hvaležnostjo neustredljivih dejanj, ki jih je izvedla Vaša cesarska Visokost v sedanji vojski v korist države in njenih dežela. Prosimo zato najmilostnejše dovoliti, da smemo Vaši cesarski Visokosti v imenu deželnega stolnega mesta Ljubljane najpriskrnejše čestitati k podelitvi najvišjega reda, ki ga je svojčas čestiljiva cesarica in rešiteljica države ustanovila. — Župan dr. Ivan Tavčar.

Čestitke novim maršalom.

Župan dalje predlaga sledeči brzojavni čestitki:

Cesarska Visokost maršal nadvojvoda Evgen. Deželno stolno mesto Ljubljana pozdravlja navdušeno novoimenovanega maršala. Ob tej priliki se spominjamo vsi najpriskrnejše hvaležno junakiščin pod Vaše cesarske Visokosti preizkušenim vodstvom stoječih armad, ki so znale zadržati vpad zavratnega in pohlepnega sovražnika. Danes doni v cel Ljubljani klic: Živi

največji razdalji ne vidi, ker leži njegova pot zelo nizko.

Mars je v Strelcu in se pomiče na levo od solnca. Solnce se pa pomika tudi na levo hitreje kakor Mars in ga zato počasi dohaja.

Jupiter je sedaj največja in najsvetlejša večerna zvezda. Premakne se prve tri tedne decembra še nekoliko na desno — v Ribe, zadnji teden jo pa ubere zopet nazaj proti Ovnju. V resnici se pa ves čas pomika na levo in njegova pot na desno je vselej le navidezna. (Če hočemo določiti smer zemeljske poti (proti koncu mesca), se obrnimo proti Jupitru s hrbtom in potem še za osminko kroga na levo: tako gledamo tja, kamor drži zemeljska pot. Ko nastopi noč, je Jupiter že visoko na nebu; zahaja 1. decembra pred en četrtna 4 in 31. decembra pred en četrtna 2. Na sveti večer prekorači v Ljubljani meridian ob 7. uri 25 min. Ta večer je 45 krat tako daleč od zemlje, kakor zemlja od solnca.

Saturn je v Raku, pa se pomika nazaj, na desno proti Dvojčkoma. Oriona menda poznaš. Tri svetle zvezde so v ravni črti blizu skupaj (Jakopova palica). To je pas Orionov. Nad pasom sta dve svetli zvezdi precej daleč narazen — rameni Orionovi; pod pasom, skoro v enaki razdalji kakor rameni, so noge Orionove, zopet svetli zvezdi. Zveži najsvetlejšo zvezdo v nogah in najsvetlejšo v ramenih z ravno

črto, podaljšaj to črto za eno in pol njene dolžine. pa bo segala do dveh blizu skupaj stoječih svetlih zvezd. To sta Kastor in Poluks, največji zvezdi v Dvojčkih. Ako te zvezdi zvežemo z ravno črto in jo navzdol podaljšamo, vidimo blizu te črte, na levi od nje, svetlo belo zvezdo. To je Saturn. Zanimivo je opazovati, kako se vedno bolj bliža oni črti, ki veže Kastorja in Poluska, in počasi pride tako daleč, da bodo vsi trije v eni črti. Potem se bo Saturn pomikal še na desno od te črte do konca mesca marca prihodnjega leta, ko se bo zopet obrnil nazaj. To gibanje na desno je navidezno. V resnici hiti na levo, pa ker se pomika zemlja skoro v isti smeri in veliko hitreje, se zdi, da gre Saturn nazaj na desno. Smeri obeh planetov sedaj še nekoliko konvergirata, pa vedno manj, in bo sta 17. januarja prihodnjega leta vspretni: ta dan pride zemlja med Saturna in solnce. Vzhaja Saturn 1. decembra ob 8. uri zvečer, 31. decembra pa že pred 6. uro zvečer in ostane na nebu vso noč. Od zemlje je oddaljen 1. decembra 84 krat, 31. decembra 81 krat toliko, kakor je zemlja od solnca.

Med stalnicami je za ljubitelja zvezd zelo zanimiva zvezda Algol, o kateri smo enkrat že nekaj povedali. Kdor jo je enkrat našel, jo zopet in zopet rad pogleda. Algol je po svetlobi nekaj pod drugim razredom (22); vsakih 28673 dni se pa njegova svetloba tako zmanjša, da

je le še mala zvezdica med 3. in 4. razredom (35). Meseca decembra se bo zmanjšala njegova luč te-le večere: 5. ob 10. uri 12 minut, 8. ob 7. uri 1 minuta, 28. ob 8. uri 43 minut, 31. ob 5. uri 32 minut. To so nekaki delni solnčni mrki. Kakor pri delnem solnčnem mrku mesec zaide med solnce in zemljo in nam zakrije del solnca, tako pride med zemljo in Algola velika temna zvezda, ki se suče okoli njega in nam zakrije precejšen del te zvezde. Suče se pa temna zvezda okoli Algola z velikansko hitrostjo, ker že v 2 dneh in 208 urah dovrši svojo pot okoli njega. Ker se ta Algolov mrk vrši redno, si ga izračuna lahko vsak sam, če le ve natančno čas enakega takega mrka. Seveda se vidi Algol nekaj časa prej in poznej otemnjen. Kdor se še ne spozna veliko med zvezdami, bo Algola bolj težko našel. Morda bi si takole lahko pomagal. Poišči si Gostosevce. Od teh je v smeri proti Severnici (Polarnici) v loku uvrščenih nekaj precej svetlih zvezd. Blizu tega loka, na njegovi notranji (desni) strani, je med malimi zvezdicami ena svetla: to je Algol. Njemu nasproti, na vnani strani loka, je pa ena zelo svetla zvezda: to je Kozica (Capella). Naj povemo še to, da je Algol nekaj večji kakor naše solnce, temna zvezda, ki se suče okoli njega, je pa približno tako velika, kakor naše solnce.

naš maršal nadvojvoda Evgen. — Župan dr. Ivan Tavčar.

Ekselencija maršal Konrad pl. Hötzen-dorf. Armadno višje poveljstvo. Deželno glavno mesto Ljubljana se najhvaležneje spominja neprekinjene vrste uspešnega delovanja, ki ga je Vaša vzvišenost v svetovni vojski v korist naše stare čestitljive države izpolnila. Vaša vzvišenost naj nam zato dovoli, da ob najvišji podelitvi časti maršala s ponovljeno našo zahvalo izrazimo tudi naše najodkriteljše čestitke. — Župan dr. Ivan Tavčar.

60letnica Borojeviča.

Župan: Njegovi ekselenci Borojeviču se bom zahvalil z brzojavko, s katero se nas je spomnil ob imenovanju cesarjeviča imejteljem našega himenovanj polka. Obenem opozarjam, da bo generalni polkovnik Borojevič praznoval 2. decembra svojo 60letnico in prosim dovoljenja, da združim s svojo tudi čestitko občinskega sveta. Njegovi ekselenci k njegovi 60letnici. (Pri-trjevanje.)

Slike spomenikov vojakov 17. pešpolka.

Župan: Gospod polkovnik Hugo pl. Ventour mi je pisal:

Vaše velerodje! Visokocenjeni gospod župan! Hvaležno se spominjajoč prisrčne naklonjenosti, ki jo je deželno glavno mesto Kranjske vedno imelo na njegovi usodi, si dovoljujem najprijaznejše poslati mestu Ljubljani sliko spomenikov sedemnajstih, ki so jo vrlji, cesarju zvesti Kranjci postavili na osvojenih tleh našega laškega dednega sovražnika. Ko prosim, da blagovolite ta vojni spomenik najdobrohotnejše sprejeti, v imenu polka najpriširnejše pozdravljati, ki bo bojišča deželno stolno mesto Ljubljano in ostajam z največjim spoštovanjem Vašemu velerodju udani — Hugo pl. Ventour, m. p., polkovnik, poveljnik kranjskega pešpolka št. 17. Na bojišču, 17. novembra 1916. Vojni poštni urad št. 369. — Gospodu polkovniku se izreče zahvala.

Za božičnico našim hišnim polkom se dovoli vsakemu 2000 K.

Hrabri strelci prostovoljci.

Župan: Deželna vlada mi je poslala dopis, ki poroča, da je Borojevič I. stotnijo prostovoljnih strelcev posebno pohvalil, ker se je odlikoval z vztrajnostjo in hrabrostjo v najhujšem topovskem ognju. S ponosom vzamemo to pohvalo v vednost.

Popravljalnici protez v Ljubljani je nakazal župan 2000 K, kar se naknadno odobri.

Obrestna mera Mestne hranilnice se zniža s 1. januarjem 1917 na 4%. (Poročal je dr. Triller.)

Ugodi se prizivu Gjura Rašica proti predpisu občinske doklade na plačarino.

Priziv Antona Preskerja proti magistratnemu naročilu glede na odvajanje meteoritnih voda pri njegovi hiši na Sredini št. 12 se odkloni.

Aprovizacijske zadeve.

Poročevalec je podžupan dr. Triller, ki graja »poziv v mili besedi«, ki je bil v soboto objavljen v ljubljanskih dnevnikih, naj se upoštevajo cesarske odredbe glede na oddajo živil. Pravi, da kmet v Avstriji in v Nemčiji krati dobavo živil mestnemu prebivalstvu, dasi je kmet gospodarsko po vojski manj čutil, kot meščanski sloji. Položaj aprovizacije je zdaj tak, da tako naprej več ne gre. Pravijo, da je bila slaba letina, a tako slaba le ni bila, da bi bilo tako malo žita. Krušno porcijo smo znižali na najmanjšo porcijo. Kruh nam pa kljub temu ni zagotovljen. Pšeničnega zdroba je tako malo, da smo ga morali omejiti na otroke pod 4 leti, a še za to ni potrebne količine. Očitno primanjkuje tudi živil, ki so se iz Kranjske izvažala: nimamo krompirja, fižola, prosa, jajc. Izgovor na armado ne drži; ona se preživlja tudi od drugod. Krivo je, ker nosi aprovizacijo Trsta kranjska dežela. Trst mora živeti, a ne samo ob kranjski deželi, tudi po drugih, bogatejših deželah, kot je Kranjska.

Nad mestno aprovizacijo je danes nezadovoljnost splošna, a ker nočemo nositi tujih grehov, mora aprovizacijski odsek povedati, kako da je.

Obljubili so nam septembra, da dobimo do 15. novembra 300 vagonov krompirja in 100 vagonov rezerve; to je bila obljuba, dobili smo pa le 120 vagonov krompirja.

S težkim trudom smo dobili dva vagona fižola, obljubili so nam ga pa pet, pozneje deset vagonov.

Če ne bomo dobili živil, bomo morali ustaviti vojno kuhinjo in druge dobrodelne ustanove.

Glede na mast in meso je položaj kočljiv. V nobeni primeri niso cene prešlejšemu mesu. Govornik se zavzema za odpravo brezmesnih dni in pravi, da je živine še zelo veliko in graja, ker se je Ogrska nasproti nam tako zaprla.

Občinski svetovalec Šerjak je izvajal: Včerajšnji dan mi daje povod, da moram grajati postopanje aprovizacijskega uradovanja. Kakor znano je aprovizacija povabila gospodinje, ki imajo male otroke, da naj pridejo po izkaznice za pšenični zdrob. Povabljene so bile vse naenkrat, zato je bil

včeraj tu tak naval gospodinj, da enemu uradniku ni bilo mogoče biti kos. Bil je namreč samo gospod Trdina, kateremu so gospodinje v gneči prevrnile mizo, nakar je gospod Trdina odšel in ga ni bilo vso uro nazaj; ko pride nazaj, pripelje še eno uradnico, nakar sta začela izdajati izkaznice, seveda tudi sedaj nista bila kos temu valu. Prosim torej gospoda podžupana, da se ta nedostatek odpravi in se uredi izdajanje izkaznic tako, kakor poprej, po črkah, da ne bo treba našim gospodinjam zgubiti vse dneve časa za malenkostno vsoto 1 kg zdroba. Med drugimi je bilo opaziti mater z dojenčkom v naročju, ki je morala čakati od pol 3. do 6. ure zvečer. Naše gospodinje imajo pa tudi drugega posla dovolj; potem pa še to čakanje. Saj imamo na magistratu uradnikov in uradnic dovolj. Zakaj se k taki stvari ne pokliče več oseb za izdajanje izkaznic? Prosim, da se taki nedostatk prihodnje ne ponavljajo. Obenem prosim gospoda podžupana, naj dela na to, da se cene prešičem in špehu ter masti znižajo, kajti ni povoda, da bi bila cena tako pretirana, kajti to je prehuda. Za 800 odstotkov dražja mast, kakor je bila, si je li mogoče po tej pretirani ceni mast nabaviti? Uradnik in delavec gotovo ne in vendar je ena najpotrebnejših živil! Istotako je premalo kruha, kje more delavec, ki ves dan dela, obstati s tako malo množino kruha.

Župan: Včeraj so se izdajale legitimacije za zdrob, in so kar naenkrat vse stranke prišle. Napaka je bila, ker se niso stranke povabile po črkah na tri dni, kar sem že zdaj odredil. Ženske so pa začele tudi šipe razbijati, kar je najslabše. Dokler bom jaz župan, bo vsaka sila meni slabo priporočilo. Kar tiče uradništva, moram reči, da imamo malo uradništva, ker je mnogo uradnikov pri vojakih. Kar se tiče masti, sem na stališču, da je špeh prepuceni, prešičje meso je pa predrago.

Kritika nad aprovizacijo je huda. Srečal sem možaka, ki je zagodrnjal nad menoj: »Ti prokleti liberalci nam dajejo premalo kruha!« Če imam samo eno krono, kako naj dam več! Mestna aprovizacija nima svojih mlinov. Cela aprovizacija je nedolžna. Povejte, gospodje, svojim političnim klijentom, da se s silo pri meni nič ne doseže.

Predlagam: Ljubljana naj se ne zatira v korist Trstu. — Župan si izposluje dovoljenje, da sme odločno nastopiti in naznani, da bodo seje aprovizacijskega odseka javne vsem občinskim svetnikom.

Občinski svetovalec Iv. Štefe: Gospod župan je v svojih opazkah rekel, naj povemo svojim političnim klijentom njegovo stališče, da se s silo ne da nič napraviti. Te besede bi utegnil kdo tako razumeti, kakor da bi naši politični somišljeniki poizkušali delati kak nemir, dočim je vendar naša stranka vedno take poizkuse zavračala. Prepričan sem, da pri včerajšnjem dogodku ni iskati ne te ne one stranke. Bile so to le hipno razburjene ženske, ker so morale pustiti svoje delo, ne da bi dobile pravočasno izkaznice. Mi odločno stojimo na stališču, da aprovizacija ne sme biti nikak politikum, občinstvu pa je treba tudi jasno povedati, da ako se še tako za kako stvar razgraja, radi tega ne bomo imeli v Ljubljani niti deke moke ali enega fižola več. Razsodnost je treba sedaj predvsem ohraniti. Mi moramo skupaj trpeti, pokazati moramo, da smo tudi v zaledju pripravljeni pomagati, da armada izbojuje končno zmago in časten mir, moramo pa tudi drug drugega podpirati!

V tajni seji

je bil v razpravi županov predlog, da se ugodi prošnji mestnega računskega ravnatelja g. Trdine za vpokojitev s 1. decembrom t. l. in da se mu v pokojnino všteje še to, kakor bi bil v službi do 1. julija 1917. Na mesto g. Trdine pride s 1. decembrom rač. nadrevident gosp. Ivan Volc, katerega dosedanje mesto se interno razpiše. — Gosp. Trdina bo nastavljen pri aprovizaciji. — Občinski svet se izreče za razširjenje gostilniške koncesije gospe Ane Gorše. — Priporoča se prenos koncesije Karoline Jesih, razširjenje gostilniške koncesije Marije Stele na Poljanski cesti in prenos gostilniške koncesije Gašp. Bolte z Rimske ceste št. 14 na Tržaško cesto št. 4.

Četrtna Rumunije zasedene.

Vlaška zahodno od reke Olt je, izvzemši razkropljenih oddelkov, katere zasleduje in lovi naša konjenica, sovražnika prosta; pogosto se skušajo ti ostanki rumunske zahodne skupine odtegniti ujetništvu s tem, da se preoblečejo v civilno obleko.

Nove operacije Falkenhaynovе armade so se pričele s prekoračenjem reke Olt med njenim izlivom in med Rimnikom; njeno desno krilo stoji pred gornjim tekom reke Vede, središče prodira proti Pitești, levo krilo pa je vzelo Curtea d' Arges. Sovražnik se na celi črti srdito upira in skuša zavleči naše prodiranje.

Donavska armada je v nedeljo s svojim središčem prekoračila odsek Vede na obeh straneh ceste, ki pelje iz Aleksandrije v Draganesci; njeno levo krilo je v ponedeljek vzelo Giurgievo in stoji tako 50 km pred Bukareštom. Levo krilo pa je v nedeljo šlo skozi Reside Vede in prodira na obeh straneh železniške proge, ki vodi v Bukarešt.

Bojna črta zaveznikov v Vlaški ima sedaj obliko odprtega štirikota: severno stran tvori prelaz Bodza-Campolung, zahodno stran reke Olt, južno pa približno Donava.

Rumuni in Rusi organizirajo opirajoč se na Bukarešt, obrambo. V najbližnjem času je pričakovati velikih bojev.

V mestu Curtea d' Arges, katero so zavezniške čete vzele, so svoj čas kronali vlaške kneze. V samostanski cerkvi počiva truplo državne svetnice Rumunije sv. Filoteje; pokopana sta v tej cerkvi tudi prejšnji rumunski kralj Karel I. in njegova žena Elizabeta von Wied, znana pod pesniškim imenom Carmen Sylva.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 28. novembra. Uradno se poroča:

Bojna črta generalnega polkovnika nadvojvoda Jožefa. Olt smo včeraj prekoračili. V dolini Argesu je Curtea d' Arges v naši posesti. Na sedmograški vzhodni fronti so naše straže zavrile močne ruske poizvedovalne oddelke.

Bojna črta maršala princa Leopolda Bavarskega. Nobenih posebnih dogodkov. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 28. novembra. Veliki glavni stan:

Bojna črta maršala princa Leopolda Bavarskega.

Jugozahodno od Dvinske se je od časa do časa ojačal ogenj ruske artiljerije. Sicer med morjem in Dnjestrom nobenih posebnih dogodkov.

Bojna skupina generalnega polkovnika nadvojvoda Jožefa.

Na sedmograški vzhodni fronti mestoma živahen ogenj. Ruski poizvedovalni oddelki so bili večkrat odbiti. Olt smo prekoračili. Nadaljnje operacije so uvedene in so se pričele z ugodnim bojnimi uspehi za nas. Curtea d' Arges je v naši posesti.

Bojna skupina maršala pl. Mackensena.

V Dobrudži mali boji. Donavska armada je pridobila na ozemlju. Gyurgiu smo včeraj vzeli.

Berlin, 28. novembra zvečer. Veliki glavni stan:

V Karpatih so Rusi večkrat napadli. Boji se še bližejo.

V Rumuniji se operacije nadaljujejo.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 28. novembra. Uradno: Na Vlaškem je prodrla donavska armada brez odmora dalje; z zveznimi četami, ki so prikorakale iz Karpatov, se nahajajo v tesnem stiku. Naše čete, ki napredujejo na levem bregu Donave, so napadle Giurgiu in so zavzele mesto; podpirale so jih naše enote, posebno še topničarij posadke v Ruščuku in avstrijski monitorji; besen boj se je bil od 11. dopoldne do 4. popoldne. Rumunske čete in prebivalstvo je bežalo v paniki proti Bukarešti.

Pri Donavi od Ruščuka do Črne vode ogenj s topovi in pehote.

V Dobrudži topovski ogenj.

Rusko uradno poročilo.

26. novembra. Zahodno od Novega Aleksinjeva sovražnik krepko obstreljuje naše postojanke. Sovražni letalci so preleteli Novo Aleksinjec. Eno letalo je nepoškodovano padlo v naše vrste, oba letalca smo ujeli. Jugozahodno od železnice Črna — Solotov (Jeziera?) — Zloczow pri vasi Avgustovka so naši poizvedovalci napravili več uspešnih pohodov, z bajoneti uničili sovražno stotnijo, ostanek pa ujeli. Severno Kirlibabe sovražna artiljerija krepko obstreljuje naše postojanke.

S sedmograške fronte in z Donave ni nobenih važnih poročil.

27. novembra. Ob Stohodu naša artiljerija uspešno obstreljuje mal sovražni oddelke, ki se nahaja pri vasi Svidniki. Pri Krytnici sovražnik obstreljuje naše postojanke z granatami, ki so napolnjene z dušljivim plinom.

Rumunsko bojišče. V zahodni Vlaški se boji med izkoriščanjem naravnih ovir nadaljujejo. Umikajoči se Rumuni zadržujejo sovražno ofenzivo.

Donavsko bojišče. Sovražne čete, ki so pri Zimnicea prekoračile reko, so prišle do reke Vede in zasedle ob srednjem teku Valeni in Rosiori de Vede. V Dobrudži spopadi med izpostavljenimi pehotnimi in konjeničnimi oddelki. Poskusi sovražnika, da bi prepodil naše čete iz Isthra med jezerom Tassul in morjem, so se izjalovili.

Četrtna Rumunije zasedena.

Curih, 28. nov. »Züricher Tages-anzeiger« poroča, da je najmanj četrtna Rumunije zasedena. Cela rumunska fronta je omajana. Bukarešt bo igral vlogo Pariza v bitki ob Marni.

Proti Bukarešti.

Ženeva, 28. nov. Ruski listi poročajo: Združene armade osrednjih sil korakajo neposredno proti Bukarešti.

Hitra izpraznitev Bukarešte.

Curih, 28. nov. Bukareški policijski načelnik je izdal naslednji odred, bo: Vojaško poveljstvo bo določilo mesta, kjer se morajo zglasiti vsi nad 16 let stari prebivalci s svojimi dokumenti. Tu se bo odločilo, kdo bo ostal v glavnem mestu in kdo ga mora takoj zapustiti. Zene in otroci in kdor bo izgnan, morajo tekom petih dni zapustiti trdnjavo; naselili jih bodo na deželi. Potovanj v Jassy in Galac ne morejo dovoliti, ker so železnice preobložene.

Prehod čez Donavo pri Svištovu.

Sofija, 28. nov. O prehodu čez Donavo pripoveduje neki nemški častnik naslednje podrobnosti: Prehod čez Donavo iz Svištova v Zimnicea se je izvršil v sredo ponoči pod osebnim nadzorstvom Mackensena. Dan prej je grmel topniški ogenj na obeh straneh Donave. Mackensen je odredil prehod in je mogel z mirno vestjo reči: Nosim vso odgovornost in jamčim, da bodo čete z največjo lahkoto prišle čez Donavo. Pri bojih z rumunskimi obrežnimi stražami je bilo samo 6 mrtvih in 20 ranjenih.

Zaplenjeno žito v Rumuniji.

Budimpešta, 28. novembra. Komisije vojništne družbe Avstrije in Nemčije se napote v Rumunijo, da tam ocenijo zaplenjeno žito.

Petrolejska čistilnica v Oršovi.

Budimpešta, 28. novembra. Iz Oršove poročajo, da je petrolejska čistilnica skoro popolnoma nepoškodovana.

Ogromne izgube enote pri Bitolju.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 28. novembra. Uradno: Sovražnik je po najskrajnejše močni pripravi s topovi večkrat napadel na bojni črti Tarnovo severozahodno Bitolja višino 1248, severno Bitolja na bitoljski planoti višino 1050, v ovinku Črne višine pri vasi Grunište. Ponovne napade na celi bojni črti so bolgarske in nemške čete z mogočnim sodelovanjem topništva krvavo odbile. Izgube sovražnika so ogromne. Pred našimi postojankami leži na stotine sovražnih mrličev. Pred postojanko enega samega bataljona hrabrega 51. pešpolka smo našli 3000 sovražnih mrličev. Ničmanj močni niso bili sovražni napadi in topovski ogenj v Vardarski dolini. Tam je napadal sovražnik obupno naše prednje postojanke pri vasi Krtelji jugozahodno Dojranskega jezera, a smo ga krvavo odbili. Na bojišču je popustil veliko mrličev. Zaplenili smo 6 strojnih pušk, veliko pušk in drugega vojnega blaga.

Na bojni črti Belašice Planine in pri Strumi živahen topovski ogenj. Tudi tam smo našli 125 mrličev. Z eno besedo: ta dan pripada najljutješim bojnim dnevom macedonske bojne črte.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 28. novembra. Veliki glavni stan:

Ljut ogenj med Prespaškim jezerom in Črno je uvedel močne napade, ki so jih izvedli med Trnovo (severozahodno od Bitolja) in Makovim (ob ovinku Črne) ter pri kraju Grunište Rusi, Italijani, Francozi in Srbi proti nemško-bolgarskim črtam. Velik skupen napad ententinih čet se je popolnoma izjalovil. Med uničujočim učinkom našega artiljerijskega in pehotnega ognja je imel sovražnik težke krvave izgube, ne da bi dosegel najmanjši uspeh.

Berlin, 28. novembra zvečer. Veliki glavni stan:

Na macedonski bojni črti so se izjalovili napadi severozahodno Bitolja. Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

Francosko balkansko poročilo

z dne 27. novembra ob 3. popoldne: Na bojni črti ob Črni smo zavrili bolgarski protinapad proti srbskim postojankam v noči dne 26. in 27. t. m. s krvavimi izgubami za sovražnika. Severno

Bitolja se nadaljuje hudi topniški boj na obeh straneh. Na našem levem krilu so prodrle laške čete v gorati pokrajini pri Dihovu naprej.

Italijansko balkansko poročilo.

27. novembra. Odločno napredovanje naših čet v goratem odseku Peristeri (zahodno Bitolja) in proti dolini Dragov (zahodno Bitolja) srečno napreduje. Dne 24. je zasedel neki naš oddelek kljub gosti megli višino zahodno Nizopolja in je pošiljal skupine proti grebenu Crvonastana; druge skupine so napredovale proti Trnovi. Dne 26. t. m. so osvojile naše čete, ko so premagale sovražni odpor, višini kota 2220 in 2227 severozahodno Nizopolja. Ujeli smo do 40 mož.

Italijani vzrok poraza pri Bitolju.

Ženeva, 28. novembra. General Leblon poroča iz Bitolja, da se je velik sunek pri Trnovem presrečil, ker so odpovedale italijanske čete.

Venčeos napoveduje vojske.

Pariz, 28. novembra. Venizelos je tudi Nemčiji, Avstriji in Turčiji napovedal vojsko.

Nemiri v Larisi.

Rotterdam, 28. novembra. V Larisi so se vršili krvavi nemiri rezervistov. Rezervisti so napadli municijski vlak in se oborožili z ugrabljenimi puškami. Nato so v velikem številu hodili po mestu.

Admiral Fournet pri kralju.

Amsterdam, 28. novembra. Tukajšnji listi poročajo iz Aten, da je kralj Konstantin sprejel v avdienci admirala Fourneta.

Vojska z Italijo.

Armado povelje nadvojvoda Evgena.

Dunaj, 28. nov. (K. u.) Iz vojnega tiskovnega stana: Maršal nadvojvoda Evgen je izdal sledeče povelje: Njegovo c. in kr. Apostolsko Veličanstvo je blagovolil najmilostnejše izdati sledeče Najvišje lastnoročno pismo:

Ljubi gospod stričnik nadvojvoda Evgen!

V najpopolnejšem hvaležnem priznanju Vaših kot voditelju armadne bojne črte pred sovražnikom Mi izkazanih odličnih služb, Vas Ljubega, imenujem feldmaršalom.

Dunaj, 23. novembra 1916.

Karel.

Vojaki!

Hrabrosti in vztrajnosti, s katero ste pod poveljstvom Vaših v težavnih okoliščinah preizkušeni vojskovodji zopet odbili dednega sovražnika, se moram zahvaliti milostnemu dokazu Navišje milosti.

Uverjen sem, da vzdržim s takimi četami nasproti vsaki premoči do zmagovitega konca.

Na bojišču, 24. novembra 1916.

Nadvojvoda Evgen, maršal.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 28. novembra. Uradno se poroča:

Položaj neizpremenjen.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Italijansko uradno poročilo.

27. novembra. Dobro merjeni strelji naših topov so razkropili sovražne čete, ki so se premikale v dolinah Ledro in Astico. Močne zračne depresije so zavirale na ostalem tridentinskem bojišču naše čete, da niso nastopale. V Karniji je sovražnik 25. t. m. besno obstreljeval naše postojanke na glavnih točkah pri Deganu, Butu in Chiarzo. Nekaj granat je padlo na Pauluzza in na Paularo, a škode niso povzročile. V odgovor je obstreljeval naše topništvo sovražen tabor v Birnbaumu in kolodvor Mauten (Ziljska dolina). V odseku vzhodno Gorice je obstreljeval sovražnik, ki je razvrstil nove topove, večkrat naše dovozne ceste. Učinkujejo smo odgovarjali. Na Krasu nobenega važnega dogodka. V malih praskah smo ujeli nekaj sovražnikov.

Tatinska štabna častnika.

Lugano, 28. novembra. Dne 21. novembra se je pričela pred vojnim sodiščem v Alessandriji razprava proti podpolkovniku Monsacchi in majorju Faccenda 74. pešpolka, ki sta obtožena, da sta julija 1915 ukradla iz polkovne blagajne 138.000 lir. Tako poroča »Corriere della Sera«.

Boji na zahodu.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 28. novembra. Veliki glavni stan: Nobenih večjih bojev.

Berlin, 28. novembra zvečer. Veliki glavni stan:

Pri Somme nič posebnega.

Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

Preskrba z živili na Angleškem in Francoskem.

Kristijanija, 25. novembra. Vsi današnji listi polagajo izredno veliko važnost na vprašanje preživljanja na Francoskem in Angleškem in na nameravano uvedbo posebnih vojnopreskrbovalnih uradov ter brezmesnih dni.

»Morningpost« piše, da so Nemci danes v resnici zmagovalci. Svetovna država Anglije bo resno ogrožena, če ne bo Nemčija poražena.

Meščanska vojska v Mehiki.

Ženeva, 28. novembra. Pariška izdaja »Newyork Herald« poroča: Villa je vzel mesto Chihuahua. Čete Carranze so ujele, le malo število se še ustavlja po vojašnicah.

Američani zapuste Mehiko.

Reuter poroča s 24. t. m.: Mehikansko-ameriška komisija se je odgodela, ko so podpisali zapisnik, po katerem Američani umaknejo svoje vojake iz Mehike v 40 dneh, ko bo zapisnik odobren.

Razna poročila.

Pot k miru.

Curih, 28. novembra. Kakor poročajo švicarski listi, se v rimskih političnih krogih govori, da je imel španski poslanik zadnji čas pogostne razgovore s papežem. V Vatikanu se čuje, da se med papežem Benediktom, kraljem Alfonzom in predsednikom Wilsonom vrše dogovori, kako bi se našla pot do miru.

Wilsonov posvet o zunanji politiki.

Rotterdam, 27. nov. »Nieuwe Rotterdamsche Courant« javlja iz Washingtona 24. t. m.: Predsednik Wilson je vodil, dasi prehlajen, dveurni kabinetni posvet, ki se je predvsem pečal z zunanjo politiko. O bodočem stališču Združenih držav nasproti politiki glede na podmorsko vojsko se ni nič sklenilo.

Primorske novice.

Peto vojno posojilo.

Goriški deželni odbor je izdal oklic za podpisovanje petega vojnega posojila, v katerem med drugim pravi:

Pozivljam vse javne uprave, denarne zavode, društva, skupščine in vse zasebnike na Goriškem, da vsak po svoji moči podpiše peto vojno posojilo. Nadejamo se zadržno, da bo naša dežela, kakor pri prejšnjih vojnih posojilih, tako tudi pri petem vojnem posojilu zavzemala odlično mesto med podpisovalci in da bo s tem podala nov dokaz, kako se zna zavzeti za obrambo domovine.

Zupanstvom se nalaga, da takoj skličejo starešinstvene seje, v katerih naj se razpravlja o znesku, ki se naj podpiše v imenu županije. Prepis zapisnika dotične starešinstvene seje naj se potem nemudoma predloži deželnemu odboru v odobritev. Dalje se županstvom nalaga, da poizvedo in sporoče deželnemu odboru, katere zneske so podpisali v občini obstoječi zavodi in društva, zasebniki itd.

Zupanstvom se pošilja primerno število izvodov pričujočega poziva z naročilom, da ga porazdele med interesente.

Tudi manj imovitim slojem se nudi ugodna prilika, da se udeležijo podpisovanja vojnega posojila s primeroma majhnimi zneski, s čemur prvič zadostijo svoji patriotični dolžnosti, drugi pa naložijo denar na visoke obresti. V to svrhu bi bilo priporočljivo, da se ustanove v vsaki občini ali duhovniji na Goriškem, oziroma v vseh begunskih taboriščih in begunskih naselbinah »Društva v podpisovanje vojnega posojila«, za katera je izdala c. kr. vlada vzorna pravila. Slična društva so se ustanovila že povodom IV. vojnega posojila v begunskih taboriščih in so rodila presenetljivo lepe uspehe. Takemu društvu zamore pristopiti vsakdo, ki podpiše najmanj en društveni delež in ga plača v zaporednih mesečnih obrokih. Po razpustitvi društva dobi vsak član ob razdelitvi društvenega premoženja ne le imenski znesek od vojnega posojila, ki je enak skupnemu znesku njegovega vplačanega deleža, marveč še primerno vsoto v gotovini.

Preč. gg. dušni pastirji, gg. župani, učitelji in drugi sodeželani se nujno vabijo, da v svojem krogu delujejo na ustanovitve zgoraj omenjenih društev. Priporočamo vsem tem gospodom, da sestavijo društvena pravila na podlagi besedila »vzornih pravil«, ki jih je izdala vlada, kajti na podlagi takih pravil sme dovoliti ustanovitev društva že okrajna politična oblast.

Društveniki zamorejo podpisovati deleže od 25 K ali 100 K in plačujejo dotične zneske v enakih mesečnih obrokih, tako plačajo cel delež najdalje v 10 mesecih.

Vzorna pravila se dobé pri vseh državnih uradih.

Od goriškega deželnega odbora na Dunaju.

Deželni glavar:

Dr. Faidutti.

Begunska centrala na Dunaju. Pisalo se je že mnogo o tej centrali, ki bi imela skrbeti za vse vojne begunce, ki stanujejo na Dunaju. Povedali smo tudi, da ima dotična za stotine južnoavstrijskih beguncev le enega poduradnika iz Pole, ki je najbrže tudi nevešč slovenščine in hrvaščine. Zatevamo, da se sploh postavi poseben oddelek za južnoavstrijske begunce in da pridejo uradniki, ki bodo govorili s strankami v materinem jeziku.

Avtomobilni promet med Goriško in Postojno. Med Postojno in Goriško — do Črnič — oskrbuje osebni promet dva avtomobila. Naval na prostore je velikanški. V soboto se je en avtomobil pokvaril. Te dni je vozil samo en avtomobil — v veliko žalost potnikom! Upamo, da drugega kmalu popravijo.

Pred goriško izpraševalno komisijo za ljudske in meščanske šole v Ljubljani so prebili usposobljenostne izpite, ki so se zvršili v času od dne 21. do 27. novembra t. l. nastopni učiteljski kandidatje, ozir. kandidatkinje: I. Za ljudske šole s slovenskim in nemškim učnim jezikom: 1. Bežek Milena (z odliko), 2. Eržen Albina, 3. Koser Julija, 4. Lah Albina, 5. Schweiger Jadviga, 6. Trobej Cecilija, 7. Vinšek Nada (z odliko), 8. Zupančič Terezija. II. Za ljudske šole s slovenskim učnim jezikom: 1. Bratuž Davorin, 2. Culot Ivan, 3. Dell Cott Ciril, 4. Dietz Natalija, 5. Dolenshek Ivanka, 6. Drož Ivan, 7. Gabrijelčič Andrej (z odliko), 8. Jereb Marija, 9. Kemperle Eulalija, 10. Križnič Helena, 11. Kutin Josip, 12. Omahen Miroslava, 13. Pahor Marija, 14. Perhavec Marija, 15. Raucher Janko, 16. Sancin Karol, 17. Sardoč Alojzij, 18. Savelli-Mizerit Lilija, 19. Strel Ivanka, 20. Tomšič Alojzij, 21. Vendlamin Andrej, 22. Vodopivec Leopoldina, 23. Vodopivec Milka, 24. Vouk Anton. III. Za ljudske šole z nemškim učnim jezikom: 1. Bremitz Regina, 2. Brunetti Helena, 3. Demartini Karla, 4. Gayer Lina, 5. Hanich Marija, 6. pl. Hirschal Marija, 7. Hočevar Marija, 8. Merkscha Marija, 9. Pachernigg Karolina, 10. Zigon Marija. — Tri prijavljene kandidatkinje niso prišle k izpitu.

C. kr. nadporočniku Ivanu Zorcu iz Trsta, zdaj upravnemu častniku v Sarajevu, je bilo izrečeno od zapovedujočega generala za Bosno-Hercegovino in Dalmacijo v imenu najvišje službe pohvalno priznanje za izvrstno službovanje pred sovražnikom.

Iz ruskega ujetništva se je oglasil France Štor iz Malih Žabelj, občina Sv. Križ na Vipavskem.

Ponesrečen letalec. V soboto je bil blizu Ajševce težko rajen letalski nadporočnik Pilce. Ranam je podlegel. Slava junaku!

Skorbut na goriškem Vipavskem. V soboto so pokopali v Sv. Križu na Vipavskem posestnika in cerkovnika Štefana Batič. Star je bil 53 let. Posledica smrti: skorbut. Naše sožalje!

Iz italijanskega ujetništva se je oglasil Anton Prinčič (Zorže) iz Korane pri Gorici. Zajet je bil meseca septembra t. l. na kraški planoti.

S špiritom se je polila in zažgala gostilničarjeva soproga Amalija Juri v Beljaku in podlegla opeklinam. Zadnji čas je bila menda duševno zmedena.

V morje sta padla v Trstu mornariški gostilničarjeva soproga Amalija Juri v Beljaku in podlegla opeklinam. Zadnji čas je bila menda duševno zmedena.

V morje sta padla v Trstu mornariški gostilničarjeva soproga Amalija Juri v Beljaku in podlegla opeklinam. Zadnji čas je bila menda duševno zmedena.

V morje sta padla v Trstu mornariški gostilničarjeva soproga Amalija Juri v Beljaku in podlegla opeklinam. Zadnji čas je bila menda duševno zmedena.

Otrok zgorel. 26letna Josipina Rudež iz Kobiljeglave, sedaj bivajoča v Trstu, je našla te dni, ko se je vrnila iz mlekarne, svojega triletnega sinka zgorjenega v postelji. 21mesečna hčerka je bila nepoškodovana. Ker je bila postelja le malo ožgana in tudi sicer ni bilo opaziti sledi ognja, je slučaj zagoneten — deček je bil namreč docela zgorel. Na mater doslej ni padel noben sum ter so jo pustili na svobodi.

Umrla je hčerka-edinka g. Stanka Detele, ravnatelj »Trgovske obrtne zadruge« v Trstu, Milena, v nežni starosti 3 let. Pogreb je bil v torek, 28. t. m.

Dnevne novice.

+ Cerkevne odredbe ob nastopu vladarja Karla I. — Kn. šk. ordinariat ljubljanski je odredil: 1. V ljubljanski stolnici bo soboto dne 9. dec. 1916 slovesna sveta maša z zahvalnico Te Deum, da bi dobrot-

ljivi Bog vodil, podpiral ter v zdravju in sreči ohranil našega novega presvetlega cesarja. K slovesnosti se povabijo vsa oblastva. — 2. Zunaj stolnice bodi ta slovesnost v vseh župnih in duhovniških cerkvah v nedeljo 10. decembra 1916. Pri pridigi naj se verniki v dosego tega namena spodbujajo h goreči molitvi.

+ Pastirsko pismo apostolskega vojnega vikarja dr. Bjelika. Dunaj, 29. novembra. (Kor. ur.) Apostolski vojni vikar dr. Bjelik je izdal vsem katoličanom oborožene sile pastirsko pismo, v katerem se z ginjenimi žalostnimi besedami spominja smrti Njegovega Veličanstva cesarja Franca Jožefa in naglašja, da ljubezen nasproti njemu in hvaležnost na njegovih neštveh dobrotah in milostni čini se zvišavajo boleš.

+ »Kranjsko društvo za podpisovanje vojnega posojila« je začelo z razpošiljanjem tiskovin, kot: pravil, oklicev, prigradnic itd. Naprosilo se je za sodelovanje zlasti vse župne urade, občinske predstojništva, šolska vodstva, denarne zavode ter razne korporacije, ki naj blagovolijo podpirati društvo v njegovem patriotičnem stremelju. Za slučaj, da bi kateri omenjenih uradov, korporacij ali zavodov pomotoma ne prejel našega dopisa s prilogami, naj blagohotno to sporoči društvu, ki mu bo nemudoma vposlalo zaželeno množino tiskovin, ki so tudi sicer vsakomur, ki se za našo stvar zanima, na razpolago v društvenem lokalu v Ljubljani, Šelenburgova ulica št. 7, II. nadst., soba št. 27 (*Hotel pri Maliču). Prijave na vstop v društvo se sprejemajo pisмено na v to svrhu tiskanih prigradnicah, ki jih je izpolnjene vposlati društvu ali pa v društvenem lokalu med uradnimi urami za stranke (vsak delavnik od pol 9. do 12. ure dopoldne). Odbor.

+ Knjige »Leonove družbe«. Književni dar »Leonove družbe« je te dni izšel. Zbirka obsega štiri knjige in sicer: P. Stanislav Škrabec: Jezikoslovní spisi I. zvezek, 1. snopič; Aleš Ušeničnik: Knjiga o življenju; Ksaver Meško: Dve sliki; dr. Mihael Opeka: Rimski verzji. Književni dar »Leonove družbe« je res srečno izbran! Vsak bo z veseljem posegel po tem »solnčnem žarku« v naši književnosti. Natančnejšo oceno prinesemo!

+ Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko v Ljubljani ima v sredo, dne 6. decembra t. l. ob pol 4. uri popoldne v dvorani mestnega magistrata v Ljubljani redno javno sejo s sledečim dnevnim redom: Vojna pomožna akcija za obrt in malo trgovino. Zbornični proračun za l. 1917. Izjava o imenovanju cenzorjev pri ljubljanski podružnici Avstroogrške banke. Volitev zborničnih zastopnikov v šolske odbore obrtnih nadaljevalnih šol v Crnomlju, Krškem, Mokronogu in Radečah. Prošnje za podpore: a) Slovensko trgovsko društvo Merkur v Ljubljani. b) Deželna zveza kranjskih obrtnih združenj v Ljubljani. c) Deželna zveza gostilničarskih združenj na Kranjskem v Ljubljani. — Tajna seja.

+ Odlikovanja. Odlikovana sta bila pred sovražnikom učitelja Vekoslav Črnigoj iz Sv. Križa Vipavskega s srebrno svetinjo II. vrste, in nadučitelj Andrej Kenič iz Zagorja na Kranjskem z bronasto. — Prvi odhaja sedaj že v drugič na bojno polje. Želimo mu obilo sreče! — Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo sta dobila poročnik 87. pp. Egon Rlavic in poročnik 1. bos. herc. pp. Maks Kohlar. — V drugič je dobil najvišje pohvalno priznanje poročnik 3. bos. herc. pp. Anton Kodrè. — Ponovno najvišje pohvalno priznanje sta dobila nadporočnik 7. lov. baona dr. Rihard Wolfrum in nadporočnik 97. pp. dr. jur. Maks Obersnel. — Najvišje pohvalno priznanje so dobili: polkovnik 16. pp. Viktor Sagaj, major 32. pp. Rihard Jernejčič in poročnik 36. polj. top. p. Franc Robič. — Zlat zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje sta dobila sanitetni praporščak 27. pp. Miroslav Gjud in vojaški oskrbniki akcesist Ivan Mohorič.

+ Pogreb kanonika g. Franca Povšeta v Rudolfowem vršil se je dne 23. nov. ob 9. uri dopoldne pod vodstvom novomeškega prošta g. dr. Sebastijana Elberta, ob mnogobrojni udeležbi državnih uradnikov, častnikov, velikem številu duhovnikov sobratov ob blizu in daleč, med njimi smo videli tudi g. stolnega dekana in kanonika Matija Kolarja iz Ljubljane, kateri je daroval ob veliki asistenci slovesno opravilo za blagor duše svojega ljubega prijatelja, dalje zastopnikov župnih občin in več društev kakor tudi mnogobrojnega občinstva iz mesta in okolice. Vsi so prihiteli, da izkažejo spoštljivemu starčku in priljubljenemu duhovniku zadnjo čast. Kako pa tudi ne. Rajniki je bil vzor duhovna. Marljiv, pobožen in zelo skromen. Pomagal je kolikor je bilo mogoče revnim in siromakom. Bil je izvrstni spovednik in govornik.

Vsak ga je visoko spoštoval, nikdo sovratil. Doživel je izredno srečo, da je mogel dne 3. avgusta 1913 obhajati čil in zdrav svoj biserni jubilej, 60letnega mašništva. Za njegove vsestranske zasluge ga je presvetili cesar odlikoval leta 1908, z vitežkim križem Franc Jožefovega reda. Odlikovan je bil tudi s kolajno za 40letno službovanje. Pokojnik je bil veren sin svojega naroda in ravno tako zvesti državljan. Vedno rad je govoril o našem dobrem vladarju in njegovih vrlinah. Ponosen je bil na to, da je s cesarjem skoraj ene starosti. Kdo bi si mislil, da bodeta oba častljiva starčka isti dan na mrtvaškem odru in skupaj stala pred večnim Kraljem in Sodnikom.

— **Odlikovan slovenski vojni kurat.** Ogrski Slovenec č. g. Anton Mintsek, vojni kurat, doma iz Sobote, je bil imenovan za tahovskega nadkurata. Dozdaj je dobil že sledeča odlikovanja: Signum laudis, zlat zaslužni križec s krono in Franc Jožefov viteški križec.

— **Odlikovani slovenski letalec.** Sloviti letalec, ogrski Slovenec Štefan Hozjan, je bil nedavno radi svojih junških činov odlikovan z zlato hrabrostno kolajno. Hozjan ima že ponrej štiri odlikovanja.

— **Oglasil se je iz ruskega ujetništva** sin g. polkovnika Josipa viteza Pogačnika kadet Bogdan pl. Pogačnik. Nahaja se v Jalusorowsku, gubernija Tobolsk, Rusija.

— **Bavarski kralj odlikoval slovenskega častnika.** Gospod nadporočnik Thaler, armadnega brzojavnega oddelka na severnem bojišču je bil dne 5. nov. 1916 od kralja Leopolda Bavarskega osebno odlikovan z »Zaslužnim križcem z meči« 4. razreda bavarskega reda. Častitamo!

— **Padel je na vzhodnem bojišču** junaške smrti za domovino Franc Steharnik, poddesetnik 15. pp., sin veleposestnika na Tolstem vrhu na Koroškem. Boril se je že na vseh bojiščih in bil l. 1915. ranjen. Sedaj mu je uničila mlado življenje rumunska krogla. Bil je najmlajši izmed šestoro bratov, ki vsi služijo cesarju. Slava spominu slovenskega koroškega junaka!

— **Smrtna kosa.** Beljaški trgovec J. Tomše, star 57 let, je skočil v jezero in utonil. — Umrli je v Mariboru trg. in pos. g. Maks Hönigmann, star 49 let. — V Šibeniku je umrl franciskan o. Peter Strukan. — Umrli je v Celovcu generalni major Gabrijel pl. Trost. V Gradcu je umrl pri usmiljenih bratih brat Fr. Sal. Hohn v 45. letu svoje starosti. Kot vodja bolnice je bil zelo priljubljen.

— **Iz ljudskošolske službe.** Deželni šolski svet za Kranjsko je vzel na znanje pripustitev izprašanje učiteljske kandidatnje Ane Krapš k brezplačni učiteljski praksi kot polzkušni kandidatini na štiriirazredni slovenski mestni deški ljudski šoli v Ljubljani, pripustitev izprašane učiteljske kandidatnje Ljudmile Čermak kot polzkušne kandidatnje na prvi mestni slovenski deški ljudski šoli v Ljubljani in pripustitev izprašanih učiteljskih kandidatinj Angele Žorž in Ljudmile Celestina kot polzkušni kandidatini na osemrazredni slovenski mestni dekliški ljudski šoli pri sv. Jakobu v Ljubljani. — C. kr. ministrstvo za javna dela je pooblastilo c. kr. rudniško ravnateljsvo v Idriji, da nastavi bivšo učiteljico gospo Jakobino Gangl v Idriji s 1. novembrom 1916 kot suplentinjo na rudniški ljudski šoli v Idriji.

— **Podpolkovnik je postal major** Friderik pl. Tartaglia iz Splita, ki je že od začetka vojske na vzhodni fronti.

— **Poročila se je** gđca Mira Kunstljeva, hčerka lesotrzca Josipa Kunstelj z Vrhnik, z gospodom Arpadom pl. Soldos, veleposestnikom v Runiji na Ogrskem, sedaj kr. ogr. honved-huzarskim nadporočnikom na bojišču.

— **Veleposestvo »Eppingerhof«** v Slov. Bistrici je kupil Nemec Franc Juchart za 165.000 K. Veleposestvo je bilo dosedaj v slovenskih rokah.

— **Trgovine v Celovcu** bodo jutri na dan cesarjevega pogreba zaprte od 2. do 4. popoldne in v petek med žalno službo božjo od 1/9. do 11. ure popoldne. Tako naznanja celovška trgovska in obrtna zbornica.

— **Poročil se je** c. kr. poštni ekspedient Franjo Resnik z gđc. Magdaleno Jakopčič.

— **Nova naredba glede kave.** Od 20. januarja 1917. dalje bo določal množino kave, ki ima odpasti na posamezno osebo ter vse ostale podrobnosti tičeče se kavnih kart itd., prehranjevalni urad ozir. po njegovem pooblastilu okrajne politične oblasti. Od 11. decembra 1916. dalje smejo gostilničarji in podobni obrati postreči gostom ali pa dati čez ulico belo ali črno kavo le od 5. do 10. ure popoldne ali od 8. do 10. ure zvečer. Deželna politična oblast more dovoliti izjemo za obrate, kamor hodi na hrano revnejše prebivalstvo.

— **Od mizarkega pomočnika do doktorja prava.** Na zagrebškem vseučilišču je te dni promoviral za doktorja prava Mato

Mintas, ki se je prvotno izučil mizarstva. Rojen je bil l. 1878. v Zlogonju na Hrvaškem, se izučil v Varaždinu za mizarkega pomočnika ter ta poklic več let izvrševal. L. 1900. se je začel učiti gimnazijskih nauk in l. 1907. napravil maturo. Nato se je vpisal na pravno fakulteto in obenem vstopil v službo na mestnem davčnem uradu, kjer je postal asistent, te dni je pa promoviral za doktorja prava. Začasa gimnazijskih študij se je vzdrževal s poučevanjem.

— **To so dražilci.** Budimpeštanski agent Meyer Schwed je kupil pred kratkim od neke tovarne za milo vagon mila. Milo je kmalu nato prodal agentu Desideru Kösegi, ta pa štirim trgovcem. Od teh jo je končno kupil kološvarski trgovec Benedek po 4 krone kilogram, dočim je stalo milo prvega kupca po 1 K 50 vin kg. Dva izmed dražiteljev ki sta vrhu vsega še potvorila certifikat in izkazala 24 odstotkov maščobe, dočim je je v milu v resnici le 17 odstotkov, so zaprli, proti ostalim pa uvedli kazensko priskavo.

Ljubljanske novice.

— **Ij Cesar Karel prvokrat v Ljubljani.** Sedanji naš novi cesar Karel je bil prvokrat v Ljubljani že kot nadvojvoda l. 1909. Prišel je v Ljubljano poleti l. 1909. s svojo visoko materjo nadvojvodinjo Marijo Jožefo in mlajšim bratom nadvojvodom Maksimiljanom. Nadvojvodu, ki je bil takrat še nadporočnik, je razkazoval ljubljanske znamenitosti grof Chorinsky. Bil je tudi na stolpu ljubljanskega Gradu in je ob tej priliki podaril nekemu navzočemu vojaku, ki mu je držal sabljo, cekin za 10 kron. Tudi čuvaju v stolpu je poslal pozneje cekin za 10 kron ter se je v stolpu tudi podpisal v knjigo za tujce. Takratni nadvojvoda Karel in sedanji naš cesar si je ogledal tudi tiivolske nasade, tiivolski grad, Radeckijev spomenik, jubilejni most in sploh vse zgradbe. Ogledoval si je Ljubljano popoldne in popoldne ter je izjavil, da mu je Ljubljana zelo všeč ter da jo bo še posetil, kadar bo prilika. Prenočeval je v hotelu »Union«, medtem, ko je nadvojvodinja Marija Jožefa prenočevala v svojem salonskem vozu na kolodvoru. Visoki gostje so se odpeljali iz Ljubljane šele drugi večer. Kot prestolonaslednik je bil cesar Karel v vojnem času dvakrat v Ljubljani in je »Slovenec« o tem obširno poročal.

— **Ij Županstvo vabi vse ljubljanske** trgovce, da imajo v znak žalosti za čas pogreba Njegovega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I. v četrtek od 2. do 4. ure popoldne svoje trgovine zaprte.

— **Ij Mornariško društvo.** Ljubljanska krajevna skupina avstrijskega mornariškega društva je imela sinoči pod predsedstvom svojega podpredsednika, g. ces. svetnika Ivana Mathianana, slovesno žalno sejo zaradi smrti Najvišjega zaščitnika avstrijskega pomorstva. Njegovega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I. Predsednik je slavil nevenljive zasluge, ki si jih je blagopokojni cesar pridobil za razvoj pomorstva Avstroogrške monarhije sploh in za zgrajenje vojnega brodovja posebej, ter je visokega rajnika z vnesenimi besedami proslavil kot osnovnika, pospeševalca in pokrovitelja avstrijskega mornarstva. Na predlog generalnega tajnika, g. poštnega višjega upravitelja Josipa Flereta, se je sklenilo odposlati h g. dežel. predsedniku deputacijo, ki naj izrazi globoko žalovanje krajevne skupine. — Pri pogrebnih slovesnostih, ki se bodo ob pokopu Njegovega Veličanstva cesarja Franca Jožefa vršile jutri na Dunaju, bosta kranjske krajevne skupine Avstrijskega mornariškega društva zastopala podpredsednik ljubljanske skupine g. ces. svetnik Ivan Mathian ter njen blagajnik, g. poštni oficijal Franc Levart.

— **Ij Oddaja moke pekoma.** Vsled zadnjega sklepa aprovizacijskega odseka, da je treba radi boljše kakovosti kruha prodajati istega strankam najmanj 12 ur potem ko je bil pečen, se bode nakazovala moka pekoma že v četrtek, to je 30. novembra ob 8. uri zjutraj v mestni posvetovalnici.

— **Ij Naznanilo ostale moke.** Trgovci z moko se naprošajo, da nemudoma naznanijo ostalo moko iz prejšnje prodaje in sicer v mestni posvetovalnici.

— **Ij Iz ruskega vojnega ujetništva** sta se oglasila: Jožef Fojkar, trgovec sin z Dolenjske ceste št. 21 ter Anton Gerbajs, posestnikov sin iz Dolenje vasi št. 16 pri Laverici blizu Ljubljane.

— **Ij Razoroženje na Kranjskem.** Vsled razpisa c. kr. deželnega predsedstva v Ljubljani z dne 20. novembra 1916, številka 7201/Mob., se opominja, da je razglas c. kr. dež. preds. na Kranjskem z dne 23. maja 1915, dež. zak. št. 16, s katerim se je splošno razoroženje v kronovini Kranjski zasukalo, še polnoveljavno. Ako bi bil tedaj še kdo v posesti orožja in streljiva, ne da bi bil izposloval v to potrebno

posebno t. u. dovoljenje, mora to orožje in streljivo ali v teku treh dni t. u. oddati, ali pa, če bi ga rabil za osebno varstvo ali za varstvo lastnine, za izvršitev lova ali uničevanje škodljivih ptic, vložiti prošnjo za podelitev tozadevnega dovoljenja. Tozadevne prošnje morajo biti kolekovane s kolekom za 2 kroni. Za nošenje orožja je vrhutega še potreben v § 17. orožnega patenta z dne 24. oktobra 1852, drž. zak. št. 223, predpisani, veljavni orožni list. Orožni list je podvržen kolekovanju s kolekom 3 kron. Tozadevnim prošnjam za orožne liste, ki so koleka proste, se mora priložiti že izposlovano dovoljenje za posestovanje orožja. Prestopki tega razglasa se bodo kaznovali v smislu zakona z dne 5. maja 1869, leta, drž. zak. št. 66 z globami do 2000 kron oziroma z zaporom do 6 mesecev. — C. kr. policijsko ravateljstvo v Ljubljani.

— **Ij Oddaja krompirja za III. okraj.** Jutri v četrtek 30. t. m. bo oddajala mestna aprovizacija krompir iz skladišča pri Mühl-eisnu na Dunajski cesti za III. okraj, in sicer po naslednjem sporedu: Od 8. do 9. popoldne številke 1—160, od 9. do 10. dop. številke 161—320, od 10. do 11. dop. številke 321—480, od 2. do 3. pop. številke 481 do 560, od 3. do 4. pop. številke 561—640; od 4. do 5. pop. številke 641—720. Stranke morajo prinesiti s seboj vreče in drobiž. Krompir se bo oddajal izključno samo strankam iz III. okraja, vsled česar naj ne hodijo drugi delat gnuječo. — Na drobno do 10 kg za družino se še vedno krompir oddaja v mestni vojni prodajalni v Gospodski ulici št. 7.

— **Ij Umrli so v Ljubljani:** Jozo Petrovič, vojaški voznik. — Josip Zgonik, hiralac,

begunec, 90 let. — Kajetan Gürtler, enoletni prostovoljec narednik, kadetni aspirant. — Almira Vogrič, hči čipkarice, 1 mesec. — Terezija Berzin, vdova pekovskega mojstra, 71 let. — Ivana Marjetič, tovarniška delavka, 40 let.

7. c. kr. avstr. razredna loterija. Zrebanje 1. razreda se vrši že 12. in 14. dec. t. l. Srečke prodaja Ljubljanska Kreditna banka v Ljubljani, kot poslovalnica c. kr. avstr. razredne loterije in njene podružnice v Splitu, Trstu, Celovcu, Gorici (sedaj v Ljubljani) in Celju. Cena srečk: 1/4 K 40—, 1/2 K 20—, 3/4 K 10—, 1/8 K 5—.

Zakupa.

Za izraženo sočutje, za vso tolažbo in molitev ob smrti in pogrebu mojega predobrega očeta

Valentina Čemažar

izrekam v svojem in imenu bližnjih sorodnikov vsem prijateljem in znancem, zlasti preč. gg. duhovnim sobratom prisrčno zahvalo.

Slovesna osmina je bila v Šmarji dne 13. novembra.

Šmarja pri Kopru, 13. nov. 1916.

Jakob Čemažar,
župnik.

2807

Podpisujte 5. avstr. vojno posojilo!

Podpisovanja 5. avstr. vojnega posojila naj se vsakdo udeleži. Nihče naj se ne izključ! Vsak naj pomaga po močeh! Vojno posojilo pripomore, da bo naša domovina dosegla naglo in konečno, sijajno zmago, in oblaži položaj našim hrabrim boriteljem na bojišču.

Kdor hoče oboje, mora podpisati vojno posojilo! V vojnem posojilu je denar vsaj toliko varen in nosi vrhutega mnogo višje obresti, kot v kakih drugih papirjih ali v kaki banki ali hranilnici.

Kdor ne porabi te prilike in svojim sredstvom primerno ne podpiše vojnega posojila, zanemarija svoje dolžnosti nasproti svoji domovini in nasproti našim hrabrim vojakom v boju, škoduje pa tudi samemu sebi, sovražnik je svojega lastnega denarja.

C. kr. avst. voj. pomož. zaklad za vdove in sirote se stavlja po podpisnem deželnem mestu, po okrajnih zastopstvih, njih voditeljih ter krajevnih zastopnikih svojega vojno-zavarovalnega oddelka na razpolago vsem onim osebam, ki bi radi podpisale vojno posojilo, in oskrbuje brezplačno vse korake ki so v zvezi s tem podpisovanjem.

Naslovi okrajnih zastopov: Ljubljana, Postojna, Krško, Kočevje, Novomesto, Kranj, Črnomelj, Litija, Kamnik, Radoljica, Logatec.

C. kr. avst. voj. pomož. zaklad za vdove in sirote,

Oddelek: Vojno zavarovanje.

Deželno mesto za Kranjsko v Ljubljani, Francovo nabrežje 1.

Globoko potrta javlja prežalostno vest, da je najina uboga ljuba hčerka

ANČI VIDIC

ki je že dalj časa hirala za hudo, zavratno boleznijo, včeraj popoldne izdihnila svojo izmučeno dušo.

K večnemu počitku jo spremimo v petek dne 1. decembra t. l. ob 10. uri popoldne.

V Lukovici pri Domžalah, dne 29. novembra 1916.

Mesto vsakega posebnega obvestila.

2815

Gustav in Vera Vidic.

Po širnem svetu in ožji domovini naznanjamo prežalostno in žalostno vest, da je naš nadvse ljubljani soprog oziroma oče, sin in brat

Jurij Štaudahar

četovodja v c. kr. polku št. 27, imejtelj hrabrostne srebr. svet. I. razr.

dne 26. okt. 1916 od granate zadet na južnem bojišču izdihnil svojo blago dušo. Predragi Jurij, poslavljamo se od Tebe, ki si nas tako vroče ljubil, da se tem gotovoje zopet vidimo pri Vsemogočnem v nebesih.

Fredgrad, dne 27. novembra 1916.

2811

Katarina Štaudahar roj. Šterk, soproga. — Katica, Jurij, otroka. Peter Štaudahar, trgovec in posestnik, oče. — Peter, Mihael, Pavel, bratje, Katarina in Anica, sestre.

Razglas.

Vsled sklepa načelstva Ljudske posojilnice

v seji dne 27. novembra 1916 se bode obrestna mera za hranilne vloge od 1. januarja 1917 dalje znižala od

$4\frac{1}{2}\%$ na $4\frac{1}{4}\%$

ter je vložnikom na voljo dano v istem roku dvigniti svoje vloge, ako s tem sklepom niso zadovoljni.

Ravnateljstvo.

„Ljudske posojilnice“.

Proda se pod

ugodn. pogoji

hiša

v Ljubljani s prodajalnim lokalom in več stanovanji. Pojasnila v Novem Vodmatu Vodmatska ulica št. 75 od 2 do 4 ure popoldne.

Proda se

skoro nov

pisalni stroj

Naslov pove uprava Slovenca pod št. 2810

Trgovina z usnjem sprejme obeh deželnih jezikov večega

prodajalca

ali prodajalko

takoj v službo. — Kje pove upravništvo tega lista pod št. 2753.

Ugodna prilika

hiša v Gradcu

z gostilniško koncesijo, dvonadstropna, z velikim dvoriščnim poslopjem se radi preselitve ugodno prodaja; sprejelo bi se na račun tudi posevov v Ljubljani. Za nadaljnje podrobnosti naj se piše na šifro »Zdravnik Gradec-Ljubljana« na uprav. »Slov.«

Na znanje!

Sicherl Josip, organist, Ribnica. V zalogi so še sledeče skladbe:

1. 6 mašnih za mešan zbor, partitura K 1-20, glasovi A 20 vin.
2. Božične pesmi, partitura 1 K 20 vin, glasovi A 30 vin.
3. Postne in misijonske, partitura 2 K 30 vin, glasovi A 40 vin.
4. 25 Marijinih, partitura 2 K, glasovi A 30 vin.
5. Lavretanske litanije (Semeniške), partit. 30 v.
6. Litanije sv. Jožefa, partitura 20 vin.
7. Trije moški zbori, partitura 30 vin.

Naroča se po dopisnici pri skladatelju, ki pošilja po povzetju poštne prost. 2732

Ravnokar došla večja partija

mila za pranje

dobro blago, v zabojih a ca 60 kg, katero oddaja po primerno nizkih cenah trdka

A. Kušlan,

Ljubljana, Karlovska cesta 15.

Važno

za ljudi, ki imajo sorodnike v Ameriki! 2470

Kdor hoče od svojih sorodnikov v Ameriki dobiti kake denarne podpore, naj spiše kratko pismo v nemščini, v katerem naj opiše samo svoje rodbinske zadeve in ne omenja ničesar o politiki ali vojski. Na posebnem zavitku naj zapiše naslov svojih sorodnikov v Ameriki, pismo pa vtakne v drug zavitek, na katerega naj poleg svojega natančnega naslova razločno zapiše tale naslov:

Henry C. Zaro, Bankier per Adresse
Dresdner Bank, Berlin W. 8.

Glasovirje,
pianine,
Phonola,
električne glasovirje,
Orchestrione
i. t. d.

S. KMETETZ

Ljubljana

Kolodvorska ul. 26.

Kobila

mirna, krotka, 16 let stara, porabna za enovprežni voz ali kmetijsko vprego, je naprodaj pri oskrbništvu Fužin, pošta D. M. v Polju pod Ljubli.

Gospodinja srednjih let išče službo v župnišče ali h kakemu samostojnemu gospodu kot

kuharica

in gospodinja; vešča je slovenščine in nemšč. Naslov pove uprava lista pod št. 2793.

V kratkem izide krasno ilustrovan

knjižica

2784

Veliki cesar

obsegajoča skrbno izbrani životopis blagopokojnega cesarja Franč. Jožefa I. ki bo posebno primerna za šole in društva. — Naročila sprejema že sedaj „Katoliška bukvarna“ v Ljubljani.

MODNI SALON.

Čenjenim damam priporočam svojo zalogo
najnovejših klobukov. V zalogi novi žalni klobuki.

Odperto tudi v opoldanskih urah.

Cene priznane nizke.

Rozi Fabčič

Rimska cesta 6.

Kranjska deželna podružnica v Ljubljani

n. a. dež. življ. in rentne, nezg. in jamstvene zavarovalnice
sprejema zavarovanja na doživetje in smrt, otroških dot. rentna in ljudska, neškodna in jamstvena zavarovanja.

Javen zavod.

Absolutna varnost.

Nizke premije.

Udeležba na dividendah pri življenjskem zavarovanju že po prvem letu: Stanje zavarovanj koncem leta 1914. K 173.430.838—
Stanje garancijskih fondov koncem leta 1914. K 48.732.022-76
V letu 1914. se je izplačalo zavarovancem na dividendah iz čistega dobička . . . K 432.232-66

Kdor namerava skleniti življenjsko zavarovanje, veljavno za vojno zavarovanje, naj se v lastno korist obrne do gori imenovane podružnice. — Prospekti zastoj in poštine prosto.

Sposobni zastopniki se sprejmejo pod najugodnejšimi pogoji.

Marije Terezije cesta št. 12.

Specialni oddelek platna

v trgovini

A. ŠARC, lastnica JADVIGA ŠARC

Ljubljana, Selenburgova ul. 5

nudi se priložnost za dobri in ceni nakup:

rjuh
brisalk
prtov
prtičev
brisač

svicarska vezenina

odejnih rjuh
blazin
pern, blazin
pernic
žepnih robcev

Zimsko perilo za vojake.

Zima se oglašča!

Dovoljujemo si slavno občinstvo opozoriti na:

Specijalni oddelek za pletenine, trikotaje in perilo: Za dame! Za gospode! Za dečke in deklice!

Vrhne pletene jopice in dušogreli z rokavi kakor tudi brez rokavov.

Sporne čepice iz volne in svile.

Spodnja krila, pletena iz volne, crepe de sante, svile, listra, klota, batista itd.

Kombinaže, srajce, jopice in drugo perilo, pleteno iz volne, bombaža in šifona.

Predpasniki pisani, beli in črni v vseh modernih krojih.

Stezniki v različnih kakovostih od najcenejših do najboljših.

Pogavice črne in v modnih barvah, volnene, svilene, flor itd.

Gamaše iz sukna, pletene in triko.

Rokavice glacie, pletene in triko.

Zepni robci iz platna, šifona in batista.

Srajce likane iz šifona in cefirja v najbolj kakovostih.

Srajce za šport v vseh modernih oblikah, iz cefirja in mako.

Počne srajce v različnih oblikah.

Normalno perilo kakor: srajce, jopice, hlače iz volne in bombaža.

Tetra perilo, zdravniško priporočeno.

Pogavice volnene mako in bombažaste v različnih modnih barvah.

Ovratniki in manšete, najboljši izdelek.

Kravate, naramnice itd. v veliki izbiri.

Rokavice glacie, pletene in triko.

Zepni robci v vseh kakovostih.

Dokolenice, gamaše, rokavice in druge v to stroko spadajoče potrebščine za zimski šport in turiste.

Sporne jopice za deklice.

Sviterji za dečke v vseh kakovostih in velikostih.

Sporne čepice v različnih oblikah in barvah.

Gamaše v vseh velikostih.

Pogavice od najcenejše do najfinejše vrste, za vse starosti, iz volne, bombaža in flora.

Biseri triko in normalno perilo kakor: hlače, jopice kombinaže (žabe) v vsakovrstnih kakovostih in velikostih.

Tetra perilo za dojenčke, higijenično priznано kot najboljšo.

Predpasniki za deklice iz perilnega in belega blaga, kakor tudi za male dečke iz močnega moleskina.

Največja in napopolnejša izbira v tej stroki.

Posebno priporočamo različno vojaško perilo iz čiste volne in elblodje dlake, dalje galoše ameriškega in švedskega proizvoda v vseh velikostih, veliko zalogo dežnih plaščev od najc. do najtinejših, in najmoderne še bluže iz svile, baržuna in volne.

Ljubljana, Mestni trg 10. **A. & E. Skaberne** Ljubljana, Mestni trg 10.

Specijalna trgovina za pletenine, trikotaje in perilo.

Na debelo in drobno!

Na debelo in drobno!

ZADRUŽNA ZVEZA V LJUBLJANI

registrovana zadruga z omejeno zavezo

Dunajska cesta 38

sprejema prijave
za

5. avstrijsko vojno posojilo

Subskripcijska cena znaša za 100 K čistih

K 92 --

za 40 letno 5 $\frac{1}{2}$ % amortiza-
cijsko državno posojilo,

K 96 --

za 5 $\frac{1}{2}$ % državne zakladnice
vračljive dne 1. junija 1922.

Oskrbujejo se tudi potrebne
vinkulacije.